

H. de Roos

de Kameleon op dreef

KLUITMAN

H. de Roos

de Kameleon op dreef

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

HOOFDSTUK 1 De landloper

Iedereen weet dat de tweeling Hielke en Sietse, de zonen van smid Klinkhamer, een lompe, maar sterke, ijzeren motorboot bezitten, die de naam Kameleon draagt en waarmee de jongens reeds vele avonturen hebben beleefd.

Het dorp Lenten, waar ze wonen, is niet groot. Doorgaans gebeuren er niet veel bijzondere dingen in een klein dorp, maar doordat Lenten aan een groot meer ligt waar veel vakantiegangers en toeristen komen, brengt dat wel leven in de brouwerij. Hielke, Sietse en hun vrienden hebben dan ook meerdere malen wonderlijke ontmoetingen gehad met diverse mensen. Zo ook op een mooie middag in juli toen de beide Klinkhamertjes met hun boot over het meer voeren. Zij gingen naar de boerderij van Jellema om er een nieuw stuk staaldraad te brengen, dat bestemd was voor de lier aan de tractor. De boot voer evenwijdig aan de polderdijk die langs het meer loopt en naderde de Woudaap, een grote watermolen, waarin de familie Dijkstra woonde. Dijkstra zorgde ervoor dat de molen ging malen als het water in de polder te hoog werd en dan in het meer werd geloosd. De zoon van Dijkstra was een vriend van Hielke en Sietse. Hij heette Kees, een rakker die steeds zijn zakgeld versnoepte, tot grote ergernis van vader Dijkstra. Kees zat op de omloop, die op een hoogte van vijf meter rond de molen was gebouwd en keek uit over het meer. Hij stak een hand op naar de

schippers van de Kameleon, maar deed geen moeite om met hen mee te gaan. Kees was liever lui dan moe, hij bleef heerlijk in het zonnetje zitten. De Kameleon naderde een grote boerderij en legde aan bij een steiger. Hielke hing de rol staaldraad over zijn schouder en dan liepen de beide broers naar de ingang van het ruime erf, waar naast de boerderij, ook een fraaie bungalow stond. Daarin woonde Gerben met zijn vrouw Chantel en hun dochtertje Anna-Renate. Gerben die eerst knecht was bij boer Jellema, was nu mede-eigenaar van de boerderij. Ook was Gerben deelgenoot in het meubelbedrijf van Chantels vader, dat gevestigd is in de voormalige boterfabriek. Zo had Gerben bereikt dat hij als grootste belhamel en grappenmaker van het dorp een welgesteld burger was geworden. Maar dat was voor hem geen reden om zijn grappen en streken nu voortaan achterwege te laten. Volgens veldwachter Zwart zou Gerben ziek worden als hij niet af en toe voor een verrassing kon zorgen. Bij de ingang van het erf werden Hielke en Sietse verwelkomd door Kara, de grote herdershond. Als goede waker blafte Kara even om de baas te waarschuwen dat er bezoek was.

Uit de bungalow kwam Gerben. „Ha, grote vrienden! Hebben jullie een nieuw draadje? Dat zullen we dan even gauw om de haspel winden!"

„Vergis je niet," waarschuwde Sietse. „Het is geen touwtje!" Gerben beweerde, dat het voor hem geen verschil maakte of het touw of staaldraad was, als je maar wist hoe je ermee moest werken. En dat wist hij!

De jongens volgden Gerben naar de wagenloods waar de tractor stond. Aan de voorkant van de tractor bevestigde Gerben het ene eind van de staaldraad aan een dikke, ronde as. Daarna rolde hij de draad uit tot een lang lint en bevestigde aan het einde een zwaar brok ijzer. Vervolgens zocht hij een ronde knuppel en startte de motor van de tractor. Hij schakelde de lier in en de dikke as van de haspel begon langzaam te draaien. De staaldraad werd eromheen gerold. Met de knuppel geleidde Gerben de draad, zodat die netjes over de hele breedte van de rol verdeeld werd. Het zware stuk ijzer werd over de straat naar de tractor getrokken. Het gaf een schurend en krassend geluid, maar het zorgde er wel voor dat de draad mooi strak gespannen bleef. Weldra kon Gerben de lier stoppen en het laatste stukje van de staaldraad aan een haak bevestigen. Daarmee was het karwei klaar.

„Heb je het gezien, Sietse?“ vroeg Gerben. „Het is helemaal niet moeilijk om staaldraad rond een haspel te winden als je maar weet hoe je het moet doen. Boer Bartels wist het ook wel, maar hij deed het toch anders. Hij bevestigde het uiteinde van de staaldraad aan een pilaar van zijn loods en liet toen de lier draaien. De tractor werd nu door de lier naar de pilaar getrokken. Op die manier kan het natuurlijk ook, maar nauwelijks was de helft van de draad opgewonden of woeps, knalde de hele pilaar onder het dak vandaan en de loods kletterde tegen de vlakte. Dat was natuurlijk een reuze strop voor Bartels. Hij moest drie koeien verkopen om de reparatie van de loods te kunnen betalen. Maar het noodlot was tegen

hem, want op een dag ging hij met de tractor de sloot langs zijn erf schoonmaken. Met de machinale hark trok hij het vuil op de wal, maar op een gegeven moment liet hij de hark te diep in de sloot zakken en trok toen de hele bodem eruit. Het water verdween meteen naar het inwendige van de aarde en in plaats van de sloot was er een diepe kloof. En toen begon de grond te schuiven en de walkanten sloegen tegen elkaar. En woeps, daar ging door de verschuiving de loods nogmaals tegen te vlakke!"

„Ja, ja!" lachte Sietse. „En toen moest Bartels weer drie koeien verkopen..."

„Wel nee, jongetje, de mensen geloofden dat er een lichte aardbeving was geweest en Bartels was wel zo snugger om niet te vertellen dat hij per vergissing de bodem uit de sloot had getrokken. En dus hielp het rampenfonds hem aan een nieuwe loods!"

Door het open keukenraam van de bungalow klonk de stem van Chantel: „Gerben, er is thee!"

„Ha! Ik kom!" riep Gerben en tegen de jongens zei hij: „Ik zal jullie maar niet uitnodigen, want dat vindt Chantel niet goed!"

Sietse keek door het raam van de woonkamer en ging dan brutaal naar binnen.

„Hé! Wat moet dat?" bulderde Gerben en gevolgd door Hielke ging hij ook naar binnen.

Sietse zat reeds bij de tafel en wees naar de kopjes thee. „Zie je dat, Gerben? Het zijn er vier"

„Natuurlijk, dat klopt, roethaan! Twee voor Chantel en twee

voor mij! Dus weg wezen, jullie!"

Chantel kwam binnen met koek. „Ga maar zitten, jongens," nodigde zij vriendelijk. „Trekken jullie je maar niets aan van vader Gerben."

„Maar Chantel," kreunde Gerben. „Het wordt allemaal veel te duur. Thee en koek, dat kost in een café wel vier gulden per portie!"

„Jij wordt een boer met de klaagziekte," spotte Sietse. „Jij praat jezelf arm, maar je tilt je een kromme rug aan het vele geld dat jij hebt."

„Is het waar, Chantel? Hebben wij zoveel geld?" vroeg Gerben.

„Dat weet ik niet, maar het kan nooit zoveel zijn dat het onuitputtelijk is," was het wijze antwoord van Chantel.

„Juist! Heel goed gezegd, Chantel," prees Gerben. „Je kunt ook zeggen, het is sneller verdwenen dan verdiend! Ik weet nog van de Korenstra's, die schatrijk waren. Zij hadden zoveel geld dat Korenstra zakken vol naar de bank kon brengen. Het werd te gevaarlijk om zoveel geld in huis te hebben en op aanraden van de notaris ging Korenstra het naar de bank brengen. Omdat hij niemand vertrouwde, stond hij erop om die zware zakken zelf te dragen. Hij sjouwde en sjouwde en toen hij eindelijk alles bij de bank had afgeleverd, bleken zijn benen helemaal krom te staan. Hij had een paar O-benen gekregen, zoals nog nooit, waar ter wereld ook, een paardrijder ze had gehad. De mensen noemden hem de zakkendrager en iedereen lachte als ze hem zagen lopen. Ten

einde raad is hij toen verhuisd naar Schotland!"

„Waarom helemaal naar Schotland?" vroeg Hielke.

„Vanwege zijn O-benen! Dat heb ik toch verteld?"

„Ik begrijp het!" knikte Sietse, „Daar kon hij net als de Schotten een rokje dragen!"

„Heel goed, Sietse. Geef hem nog maar een bakkie thee, Chantel!"

„Waar is jullie dochter, Anna-Renate?" vroeg Hielke.

„We hebben haar verkocht aan mevrouw Jellema!" beweerde Gerben. „Wij verkopen ook kalfjes, biggetjes, lammeren, kippen en dus ook onze dochter als er goed voor betaald wordt. Mevrouw Jellema bood tienduizend gulden en zo'n meevaller kon ik niet laten lopen!"

„Hoor hem!" spotte Chantel. „Voor geen miljard gulden zou hij zijn dochter kwijt willen. En hoewel hij haar graag plaagt, is het kind stapeldol op hem!"

„Hoe bestaat het! Dat is niet normaal," vond Sietse.

„Wil jij weg wezen, ijzerworm! Mijn dochter is normaler dan jullie met dat haar van staaldraad op het hoofd. Kijk, Chantel, van dat haar breit Klinkhamer staaldraad!"

„We gaan al," riep Hielke. „Wel bedankt voor de thee, Chantel. Tot ziens, Gerben."

De jongens holden naar hun boot en voeren terug naar huis. Bij de Woudaap stond Kees nog steeds op de omloop en wenkte zijn vrienden om aan te leggen. Sietse stuurde naar de wal en stopte de motor.

„Ha, jongens!" riep Kees. „Zien jullie daarginder die man op

de dijk?" Kees wees in de richting van het dorp en vervolgde: „Hij draagt een grote rugzak en een koffer. Het is vast een landloper en hij staat daar al een halfuur heen en weer te lopen."

„Ha! Moet je hem horen," lachte Sietse. „Die man staat heen en weer te lopen! Is dat Woudaaptaal?"

„Op je nek een zware baal!" rijmde Kees. „Jij snapt best wat ik bedoel, Sietse Klinkhamer. Die man loopt daar voortdurend heen en weer en dat vind ik verdacht!"

„Waarom ga jij niet naar hem toe?" vroeg Hielke. „Misschien weet hij de weg niet."

„Poeh! Ik bemoei me niet met landlopers! Als je vriendelijk tegen ze bent, raak je ze nooit meer kwijt!"

„Zooo? Heb je dat dan weieens meegemaakt?"

„Dat weet iedereen!" beweerde Kees.

„Wel, Keesie," plaagde Sietse, „ik ga die landloper vertellen dat hij 's nachts mooi onder de molen kan slapen. Daar is ruimte genoeg en hij ligt er lekker droog!"

„Dat doe je niet!" riep Kees uit. „Als zo'n kerel onder de molen gaat liggen roken, kan hij alles wel in de fik steken. En dan is het jouw schuld als de Woudaap platbrandt!"

„We zullen wel zien!" riepen de Klinkhamertjes lachend en ze voeren verder.

Toen zij de landloper naderden, liet Sietse de boot langzamer varen.

De man keek naar de jongens en riep iets.

„Hij wil ons spreken," zei Hielke.

Sietse stuurde naar de wal.

De man, die naar schatting vijftig jaar oud was, droeg een volle baard. Hij keek de jongens met vriendelijke, helderblauwe ogen aan en zei: „Jullie zijn de gebroeders Klinkhamer? Ik heb op jullie gewacht. Ik zag jullie wegvaren en dacht, die komen straks wel terug. Ik wilde jullie vragen mij naar het eiland te brengen. Het lijkt me daar heerlijk rustig om te kamperen."

„Maar als u daar kampeert zonder een boot, hoe kunt u dan de wal bereiken voor het doen van boodschappen en zo?" vroeg Hielke.

„En hoe weet u onze naam?" wilde Sietse weten.

„Jullie namen heb ik meerdere malen in de krant gelezen met foto's van de Kameleon erbij. En als ik naar de wal wil, hijs ik een noodvlag en komt er wel iemand mij halen!"

„Goed," zei Sietse. „Wij brengen u wel."

De man zette de koffer aan boord en ging op het bankje bij de boeg zitten. Een grote draagzak hield hij op zijn rug, het was hem teveel moeite om de schouderriemen los te gespen, want de afstand tot het eiland was niet zo ver.

Tijdens het varen, vroeg Hielke: „U weet wie wij zijn, maar wie bent u?"

„Dat houd ik liever geheim, vriend. Ik wil ongestoord tot rust komen. Als je onbekend bent, bemoeit niemand zich met je, begrijp je?"

„Maar," twijfelde Sietse, „als veldwachter Zwart ons vraagt wie u bent en wij antwoorden, dat u uw naam niet wilt noemen,

dan wordt Zwart dubbel nieuwsgierig."

„Tja, daar zit wat in! Wel, deze letter F op de koffer en op de rugzak, betekent Foppes. Mijn naam is Foppes, ik kom uit de stad en ik ben hulpverlener!"

„Van het Rode Kruis?"

„Onder anderen, ja."

De Kameleon naderde het eiland.

„Blijft u er vannacht ook?" vroeg Hielke.

„Ja zeker, ik blijf zolang mogelijk. Misschien enige weken of misschien wel maanden!"

De Kameleon schoof met de boeg op de lage wal van het eiland. Foppes stapte uit en zette de koffer bij een grote rietkraag en liet de rugzak op de grond glijden. Uit de zak trok hij enige stangetjes en een stuk zeildoek. Daarvan maakte hij een tentje, dat alleen maar ruimte bood om erin te slapen. Foppes spreidde er een slaapzak in en daarmee was hij klaar voor de nacht. Hielke en Sietse zaten zwijgend vanuit hun boot te kijken. Foppes opende de koffer en haalde er een theecomfoor uit. Daar plaatste hij een waxinelichtje in en stak het aan. Een plat pannetje zette hij er boven, deed er een stukje boter in en liet er een ei in leeglopen. Zo ging Foppes een ei bakken. Dan riep hij naar de jongens: „Zeg, vrienden, willen jullie nog iets voor mij doen? Ik heb geen drinkwater. Kunnen jullie mij dat bezorgen? Hier heb ik een zak." Hij gaf Hielke een leren zak, voorzien van een schroefdop.

„Kijk, de dop eraf en de zak kan gevuld worden. Hebben jullie daar nog even tijd voor?"

„Wij hebben zeeën van tijd," lachte Sietse. „Wij hebben vakantie. Moeten we nog meer halen?"

Foppes had niets meer nodig, dus voeren onze schippers naar huis met de waterzak. Moeder Klinkhamer keek er verwonderd naar toen Hielke de zak onder de kraan ging vullen.

„Wat moet dat?" vroeg zij. „Gaan jullie er kattenkwaad mee uithalen?" en dan riep zij: „Vader, kom even kijken! Onze brave zoons zijn weer bezig!"

Klinkhamer kwam in de keuken en zag hoe Hielke de volle waterzak dichtschoofde.

„Maar daar komen jullie de deur niet mee uit!" bulderde hij.

„Ik wil niet dat er onschuldige mensen worden natgegooid!"

Sietse lachte luid. „Deze zak is van Foppes!" bracht hij er met moeite uit. „Hij vroeg om drinkwater en dat gaan wij hem nu brengen."

„Foppes? Wie is Foppes?"

„Een kok op een theelichtje," hikte Sietse en daar moest Hielke ook luid om lachen.

„Als jullie niet fatsoenlijk kunnen vertellen wat er met deze zak gaat gebeuren, laat ik hem leeglopen en verbrand hem op de smidse," dreigde Klinkhamer.

De deugnieten vertelden van hun kennismaking met Foppes, die in z'n eentje op het eiland ging kamperen.

„Hm," bromde Klinkhamer. „Hij is dus een vreemd type. Bemoeien jullie je er maar niet te veel mee. Je weet nooit wat voor vlees je in de kuip hebt."

„Wij kijken wel uit," beloofde Hielke en dan voeren de jongens weer het meer op om de waterzak naar het eiland te brengen.

Maar Sietse stuurde eerst naar de Woudaap waar Kees op de dijk stond.

„We gaan Keesie wijsmaken, dat er iets bijzonders in de zak zit," bedacht Sietse en dat vond Hielke best, maar hij betwijfelde of Kees erin zou lopen. Toch was Kees reuze nieuwsgierig toen hij die geheimzinnige zak in de boot zag liggen.

„Wat is dat?" vroeg hij.

„Die moeten wij naar de landloper brengen," vertelde Sietse.

„Hij kampeert op het eiland."

„Ja, ik heb gezien dat jullie hem erheen brachten. En wat zit er in die zak?"

„Dat weten wij niet. Hij lag tussen het riet. Daar had de landloper hem verstopt. Er zit een vloeistof in. Het kan water zijn, maar ook iets anders!"

„Dan is het alcohol," wist Kees heel zeker. „Landlopers zijn allemaal dronkaards!"

„Oei, als dat waar is, zullen we de zak gauw wegbrengen, voordat Zwart het ziet!" riep Sietse. „Gaje mee, Kees?"

„Dank je feestelijk. Ik bemoei me niet met drankzuchtige landlopers. Gooi die zak maar in het water! Er komt alleen maar ellende van!"

„Dat is zonde van zo'n mooie zak," vond Hielke.

„Laat hem leeglopen. Dan verstop ik de zak wel onder de

molen," bood Kees aan.

„We kunnen de dop niet loskrijgen," riep Sietse. „En ik vergrijp mij niet aan andermans spullen. Tot ziens, Kees!"

De Kameleon voer snel naar het eiland, waar Foppes een broodje met spiegelei at. Hij knikte goedkeurend en nam meteen een glas water uit de zak.

„Ha, jongens, dat smaakt!"

„Drinkt u niet liever thee of koffie?" vroeg Hielke.

„Welnee, want dat is toch ook in hoofdzaak water, nietwaar? Fris, helder water is het beste wat een mens kan drinken, dat wil zeggen, als het gezuiverd en wel uit de kraan komt. Regenwater moet eerst gekookt worden, want dat is tegenwoordig besmet met zuren en bacteriën als gevolg van de luchtverontreiniging door chemische industrieën, enzovoort."

Hielke en Sietse luisterden verwonderd naar hem. Foppes mocht dan wel een landloper zijn, maar hij was niet onontwikkeld. Zo wist hij te vertellen dat er in Hongarije heet water uit de bodem komt wanneer men er een gat boort. Heet water is belangrijk voor de verwarming van huizen, de industrie, enzovoort, maar helaas is het water zout. En dat geeft problemen met de afvoer. Want stel je voor, dat er in de polder zo'n zoute waterbron aangeboord zou worden en dat het water dan in het meer terecht zou komen. Dag en nacht steeds maar heet, zout water in een onafgebroken stroom naar het meer. Wat zou je dan krijgen?

„Een zoutmeer dat onbevaarbaar zou zijn," dacht Hielke.

„Juist! En de vissen en al de vegetatie langs de oevers zouden op den duur verdwijnen en dan zou hier niet één vakantieganger meer komen!"

„Of juist wel!" meende Sietse. „Want voor mensen met huidziekten schijnt zout water genezend te zijn."

„Dat moet je met een korreltje zout nemen, vriend, want met dat soort zaken is het zo, wat voor de één goed is, is voor een ander juist verkeerd!"

De jongens bleven nog een tijdje gezellig met Foppes praten, tot het tijd werd om naar huis te gaan. Ze voeren naar de brug en daar stond veldwachter Zwart hen op te wachten. Op zijn teken om te stoppen, legde Sietse bij hem aan.

„Zo, jongens, wat voor een sinjeur bivakkeert daar op het eiland?"

„Dat is Foppes," antwoordde Sietse.

„Aha! Heet hij zo? En waar komt hij vandaan?"

„Uit de stad."

„Dat dacht ik al. Iedereen die onbekend wenst te blijven, komt uit de stad. Volgens Kees Dijkstra is hij een landloper die veel alcohol drinkt."

Hielke en Sietse keken elkaar aan. Keesie had dus weer gekletst! Sietse gaf met een knipoog zijn broer te kennen niets te vertellen.

„En hoe gaat die Foppes daar de nacht doorbrengen?" vroeg Zwart verder. „Slaapt hij tussen het riet? Dat doen landlopers wel meer en zij drinken dan eerst veel alcohol, want dat houdt hen warm. Ik moest er maar even gaan kijken, kunnen jullie

mij erheen varen?"

„Jawel. Met alle plezier, meneer Zwart."

De veldwachter stalde zijn fiets bij de woning van de brugwachter en kwam bij de jongens aan boord. Snel voer de Kameleon naar het eiland.

Foppes zat een krant te lezen toen Zwart hem kwam storen.

„Hm, hm," kuchte Zwart gewichtig. „Meneer, in onze gemeente wordt landloperij niet toegestaan!"

„Pardon," verweerde Foppes zich, „ik ben een kampeerder. En kamperen mag ik hier vrij doen!"

„Zooo? Van wie heeft u daarvoor toestemming gekregen?"

„Die heb ik niet nodig."

„Dat zou een mooie boel worden!" riep Zwart korzelig. „Als iedereen maar overal ging kamperen, werd het een ordeloze bende! En dat staan wij niet toe, begrijpt u?"

„Dat begrijp ik en ik geef u volkomen gelijk. Maar waar moet ik de toestemming halen om hier te mogen kamperen?"

„Op het gemeentehuis!"

„Welk gemeentehuis?"

„Daar! In het dorp Lenten. Maar vandaag bent u te laat, want het gemeentehuis is al gesloten."

„Wel dat is geen ramp, want volgens het kadaster behoort dit eiland niet tot uw gemeente."

„Wat zegt u?" riep Zwart uit en hij wist niet of hij nu kwaad of verbaasd moest zijn.

„Tja," vervolgde Foppes glimlachend. „Volgens het kadaster loopt de gemeentegrens precies langs het eiland. Deze grond

valt er dus buiten. En dat geldt ook voor de grens van de gemeente aan de overkant van het meer, want die loopt langs de andere kant van het eiland. Dit is dus niemandsland!"

„Dat ga ik natrekken," bromde Zwart en zonder te groeten, ging hij weer in de Kameleon zitten, die hem terugbracht naar de brug.

„Meneer Zwart," vroeg Hielke, „is het waar dat het eiland niet van onze gemeente is?"

„Tja," deed Zwart gewichtig. „De gemeente is duidelijk in kaart gebracht, maar dat het eiland buiten die grens valt, is mij nooit opgevallen!"

„En als het ook niet bij de gemeente Jonkersveen hoort, van wie is het dan?" vroeg Sietse.

„Dan valt het onder het beheer van rijkswaterstaat, Sietse. Maar vermoedelijk weten ze daar ook niets van deze situatie. Hoe die Foppes het wel weet, vind ik op z'n zachtst gezegd, opmerkelijk. Zodra de instanties attent zijn gemaakt op dit foutje in de grensbepaling wordt het wel rechtgetrokken en behoort het eiland officieel bij Lenten."

„Of bij Jonkersveen," merkte Sietse ondeugend op.

„Dat verwacht ik niet, Sietse. Het eiland ligt het dichtst bij Lenten. Maar zo belangrijk is de kwestie tenslotte ook weer niet. Er komt geen oorlog van."

De Kameleon had de brug bereikt en Zwart stapte uit.

Hielke en Sietse voeren naar huis waar hen de broodtafel wachtte.

„Jullie zijn keurig op tijd," prees moeder. „Willen jullie vader

even roepen?"

Hielke ging naar de smederij en kwam weldra terug met vader Klinkhamer.

Sietse vertelde dat het eiland in het meer niet van de gemeente Lenten was.

„Wie zegt dat?" vroeg vader.

„Foppes! En Zwart gaat controleren of dat klopt."

„Als ze maar niet tot de ontdekking komen dat het eiland bij de gemeente Jonkersveen hoort," bromde Klinkhamer.

„Want dat zou moeilijkheden kunnen geven bij zeilwedstrijden als onze scheidsrechterstoren daar staat opgesteld. Nou ja, dan zetten we de toren op de polderdijk, want we zitten niet om dat eilandje te springen. Het kost alleen maar toezicht en onderhoud."

„Of Foppes houdt het in zijn bezit," fantaseerde Sietse. „En dan heet het voortaan: De Republiek Foppes...!"

Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Het wordt geen republiek, Sietse. Het blijft een publiek eiland. Foppes is een gast die weer vertrekt, zodra hij genoeg van de eenzaamheid heeft."

„En zo is dat!" riep Hielke lachend.

Of niet?

HOOFDSTUK 2 De republiek Foppes

Louw Vrolijk, een vriend van Hielke en Sietse, woonde aan de andere kant van het dorp even voorbij het meubelmagazijn, waar zijn vader werkte. Louw kwam de volgende morgen heel opgewekt, zoals gewoonlijk, in de smederij en vroeg of de vrienden ook gingen varen.

„Wij hebben op je gewacht, Louw. Kom maar mee," riep Sietse en dan gingen ze met z'n drieën naar het boothuis. De Kameleon werd gestart en onze vrienden voeren het meer op.

„Gaan we niet naar Kees?" vroeg Louw verwonderd toen de Kameleon in plaats van linksaf, rechtdoor voer naar het eiland.

„Kees wil zich niet met landlopers bemoeien," vertelde Sietse. „Daarom nemen wij hem niet mee naar het eiland, want dat is nu in bezit genomen door een zwerver, die Foppes heet."

„Jij fopt mij niet," kaatste Louw terug.

„Het is de waarheid, Louw," bevestigde Hielke. „Je zult zo dadelijk wel kennismaken met Foppes."

Louw keek de gebroeders om beurten aan om te peilen of hij nu wel of niet in de maling werd genomen en dan was het eiland reeds bereikt. Nu kon Louw zich overtuigen, dat daar inderdaad iemand kampeerde. De Kameleon werd vastgelegd en de jongens gingen naar Foppes, die op een vouwstoeltje zat en met een verrekijker over het meer tuurde.

„Heeft u goed geslapen?“ vroeg Hielke.

„Ja, heel goed. In geen jaren heb ik zo heerlijk rustig en gezond geslapen en dat heeft mij doen besluiten om hier voorlopig te blijven. Maar dan wil ik wel wat meer comfort hebben. Om te beginnen moet ik een boot aanschaffen. Weten jullie er eentje te koop?“

„Bij de helling van Gaastra," wist Louw.

„Goed zo! En willen jullie mij daar dan even heenvaren?“

„Wel ja! Komt u maar mee," knikte Sietse.

Zo voer de Kameleon terug naar het dorp met een extra passagier aan boord.

„Is dat tentje van u niet erg klein?“ vroeg Hielke. „Bij slecht weer kunt u er nauwelijks in schuilen.“

„Juist, vriend. Het zou beter zijn als ik over een houten keetje kon beschikken. Is er ook een timmerman in het dorp die mij zoiets kan leveren?“

„Dat vragen we aan Schaafsma," stelde Sietse voor.

De Kameleon voer onder de brug door, langs de huizen van het dorp naar de helling van Gaastra. De Kameleon legde aan naast een houten roeiboot, waaraan een bosje stro bengelde ten teken dat de boot te koop was. De jongens gingen het hout van de boot bekloppen en keken naar de spanten onder het vloertje. Het is gaaf hout en de boot is niet lek, was de algemene beoordeling.

„Het zal wel zwaar roeien," opperde Foppes. „Dat moet ik eerst eens bespreken." Hij ging naar de loods, waarin het kantoortje van Gaastra was. De jongens bleven buiten

wachten.

„Ik vind het wel een vreemde man," begon Louw. „Maar is hij werkelijk een landloper?"

„Dat zegt Kees," antwoordde Sietse.

„Kees? Die is gek!" vond Louw. „Ik vind dat die Foppes helemaal niet praat als een onontwikkelde landloper. Hij lijkt nogal beschaafd."

„Op zijn baard na is hij glad geschaafd," grapte Sietse.

„Maar, Louw," zei Hielke. „Er zijn landlopers die soms hoog ontwikkeld zijn. Toevallig heb ik van de week gelezen over een chirurg die zoveel operaties had uitgevoerd dat hij er meer dan genoeg van kreeg. Hij vertrok en liet alles in de steek en werd een zwerver. Zwervers zijn vaak mensen die geen vrede meer hebben met hun werk en er dan de brui aan geven."

„Brui?" vroeg Sietse. „Is dat pap? En wordt die aan zwervers verstrekt?"

„Jij bent niet goed wijs," riep Hielke. „Kijk, daar komt onze gast terug."

Foppes werd gevolgd door de knecht van Gaastra, die een aanhangmotor droeg. Gaastra bracht twee roeiriemen. De jongens keken toe hoe de motor werd bevestigd, terwijl Gaastra allerlei instructies aan Foppes gaf. Foppes vond het nogal eenvoudig en startte de motor en schakelde de versnelling in. Doordat de boot stevig vast lag, kon zij niet wegvaren. Foppes stopte de motor en vroeg of hij ook een jerrycan benzine kon krijgen.

„Ik heb wel een jerrycan, maar geen benzine," zei Gaastra. „Benzine kunt u bij Klinkhamer krijgen, dat weten de jongens wel."

De knecht ging een jerrycan halen, die Foppes cadeau kreeg. Gaastra verzekerde Foppes dat hij altijd terug mocht komen als er gebreken mochten zijn, die dan gratis verholpen zouden worden. Jan, de knecht, gooide de touwen los en Foppes vertrok met een langzaam draaiende motor. De Kamelon voer mee en Sietse vroeg of het bootje niet sneller kon.

„Jawel, vriend, maar ik moet nog naar de timmerman. Misschien heeft hij een houten loodsje voor mij."

„Zet u de motor dan maar af," zei Sietse. „Wij zijn dadelijk bij het erf van Schaafsma."

De boten dreven naar een ruim terrein waarop stapels bakstenen stonden en een hoop rivierzand en grind lag. Daar werd aangelegd en Foppes ging aan wal. De jongens volgden hem. Zij waren nieuwsgierig naar wat Foppes zou gaan kopen. Dat hij zomaar een boot met motor kon aanschaffen, gaf toch wel te denken. Was hij rijk? Of had hij ergens geld ontvreemd? Wat was er toch voor geheimzinnigs aan die man? Want er was iets, dat voelden de jongens duidelijk aan. Maar wat?

Schaafsma bood een schaftkeetje op wielen te koop aan. Foppes had er veel interesse voor, maar hoe kreeg hij iie wagen op het eiland? Dat vond Schaafsma geen probleem. Als de jongens de praam van Jellema wilden halen, kon de

wagen daarmee vervoerd worden en zorgde Schaafsma wel voor de nodige hulp. Natuurlijk waren onze schippers meteen bereid om aan Jellema te gaan vragen of zij de praam mochten lenen. Want wat Foppes op het eiland ging uitvoeren, kon best eens spannend worden, nietwaar? Dus voer de Kameleon naar het meer.

Bij de Woudaap zat Kees op de wal en vroeg waarom iijn vrienden zo laat kwamen opdagen.

„Wij hebben jou niet gehaald om mee naar Foppes te gaan, want volgens jou is hij een landloper. Wij gaan hem nu helpen een houten keetje naar het eiland te brengen,” vertelde Hielke.

„Hm,” bromde Kees, „het is allemaal idiotigheid, maar ik ga mee. Ik wil weleens zien hoe dit afloopt!”

„Goed zo, Kees. Zo denken wij er ook over!” lachte Sietse. „Het zal aan Foppes niet liggen als er niets te beleven valt. Hij doet zijn best om er iets bijzonders van te maken.”

„Wat gaat hij dan allemaal doen?” vroeg Kees.

„Wel, hij gaat in een houten schaftwagen wonen. Er komt een hoge mast met een windmolen om elektriciteit mee op te wekken en er wordt een pomp geslagen voor drinkwater. Misschien bouwt hij een oven om zelf zijn brood te bakken,” fantaseerde Sietse.

„Maar dat kost veel geld. Hoe komt hij aan de centen?”

„Jij denkt toch zeker niet dat wij daarnaar vragen?” riep Sietse verontwaardigd. „Maar ik kan je dit wel vertellen, Foppes heeft reeds een boot met aanhangmotor gekocht bij Gaastra.

Gekocht en betaald! En zo doet hij ook met dat woonkeetje!" „Dat geld zal dan wel ergens gestolen zijn," was de mening van Kees. „En het loopt natuurlijk fout, want Zwart laat toch alles ontruimen."

„Zwart heeft over het eiland niets te zeggen," zei Sietse. „Foppes is er de baas en hij gaat er voorlopig niet meer weg. Hij heeft er heerlijk geslapen tussen het riet met drie liter jenever in zijn maag!"

Louw kon zijn lachen nauwelijks verbergen, toen Kees riep: „Zie je wel! Dacht ik het niet? Heb ik het niet gezegd? Landlopers zijn dronkaards!"

„Wil jij misschien toch liever thuis blijven, Keesie?" vroeg Sietse.

„Wel nee, ik ga mee. Ik wil ook wel wat beleven!" bromde Kees en hij kwam aan boord.

De Kameleon voer naar de boerderij van Jellema. Op het erf troffen de jongens Jellema en Gerben naast de grote schuur.

„Wat hangt ons nu weer boven het hoofd?" informeerde Gerben. „Denken jullie dat dit een toevluchtsoord is voor onbehuisden?"

„Wij komen vragen of wij de praam mogen lenen om een dakloze aan een huis te helpen," legde Hielke uit. "Foppes gaat op het eilandje wonen in een schaftwagen van Schaafsma. En nu stuurt Schaafsma ons om de praam te lenen!"

„Wel, jongens, ik heb er geen bezwaar tegen," was het antwoord van Jellema.

„Maar wie is Foppes?" wilde Gerben weten.

„Hij is een landloper die jenever drinkt," flapte Kees eruit.

„Aha! Als hij dronken is, kan hij op het eiland niet onder een auto raken?" begreep Gerben. „En heeft die Foppes een baard? En komt hij uit de stad?"

„Ja, ken je hem?" vroeg Sietse verrast.

„Ja zeker! Hij is de draaiorgelman Foppes met de baard, die de mensen dansen laat! Maar Foppes draait nooit voor noppes! Hij heeft zeker goed verdiend, zodat hij op het eiland kan gaan rentenieren. Foppes is in het hele land bekend. Daar hebben de studenten voor gezorgd. Op een dag kwamen er hoge omes van de regering in de stad om aanwezig te zijn bij de opening van een nieuw gebouw. Over dat gebouw sprak iedereen schande, het had miljoenen te veel gekost! Tijdens de plechtige opening luwden de studenten Foppes met zijn orgel naar binnen in midden in de toespraak van de commissaris der Koningin begon het orgel te spelen: Wie zal dat betalen, zoete lieve Gerritje. De studenten zongen het uit volle borst mee, naar Foppes werd de dupe van die grap. Zijn vergunning voor het spelen langs de openbare weg werd ingetrokken!"

„En moest hij toen zijn orgel verkopen?" vroeg Kees.

„Dat heeft hij een jaar later gedaan. Eerst zorgde een actiecomité ervoor dat Foppes weer met zijn orgel door de stad mocht trekken. Maar hij had door al het geharrewar zoveel publiciteit gekregen dat het zelfs tot in Amerika bekend werd. En tja, toen kwam er een rijke Amerikaan en bood zoveel geld dat Foppes afstand deed van zijn orgel. „Ik

ben zo zoetjesaan uitgespeeld," heeft hij tegen het comité gezegd en zo is er weer een brokje romantiek uit de stad verloren gegaan! Ik denk dat het Foppes wel plaagt nu er geen orgelmuziek meer in de straten klinkt. Daarom zoekt hij de eenzaamheid op het eiland."

„Een mooi verhaal," vond Sietse. „Maar mogen wij de vaarboom hebben? Dan kunnen wij vertrekken."

Gerben trok de vaarboom van de balken in de wagenloods en Hielke en Kees droegen hem naar de praam.

„Doen jullie wel voorzichtig?" riep Gerben hen na. „Als de praam beschadigd wordt, maak ik orgelpijpen van jullie!"

De jongens zwaaiden een groet en de Kameleon begon de praam naar het dorp te duwen.

„Die Foppes is dus een rijk geworden orgelman," merkte Kees op.

„Ja!" riep Sietse. „En af en toe is hij zo dronken als een orgel. Maar ik geloof geen woord van het hele verhaal! Gerben fantaseerde zó goed dat hij het zelf geloofde. Maar we komen er wel achter!"

Snel voeren ze naar de brug en dan door de vaart naar het erf van Schaafsma. Twee knechten begonnen meteen dikke planken aan boord van de praam te leggen, zodat er een stevig dek ontstond. Daar werd de woonkeet op gerold. Ook werden een kachel en enige zakken brandhout aan boord gebracht en kon de Kameleon de vracht gaan duwen. Foppes volgde in zijn bootje. De knechten van Schaafsma zaten in de praam en keken bij het passeren van de brug nauwlettend

langs de zijkanten. Als de praam een van de brugpeilers zou raken, konden de planken waarop de wagen stond, verschuiven met het gevolg dat de wagen in het water zou kieperen.

„Voorzichtig, jongens. Niet te hard!" maanden zij. Maar Sietse voer met onverminderde snelheid door, omdat hij de praam dan beter op de goede koers kon houden. Zonder moeilijkheden passeerden zij de brug, maar dan naderde een nieuw gevaar. Een grote sleepboot met daar achter een lange rijnaak kwam hen tegemoet. Dat betekende dat de Kameleon met de praam door twee hoge hekgolven moest varen. „Terug, jongens, naar de kant!" ;schreeuwden de knechten. Zij waren bevreesd dat de grote golven de praam te veel zouden doen schommelen. Sietse had het reeds gezien en stuurde de boot naar links, zodat zij de sleepboot niet meer tegemoet voeren, maar uitweken in de richting van de Woudaap. Vandaar staken zij ongehinderd over naar het eiland.

„Goed gedaan, schippers!" prezen de knechten toen de raam bij het eiland aanlegde.

„Maar jullie waren goed fout," vond Sietse. „Jullie hadden de wagen met touwen moeten vastbinden!"

Vanaf de praam werden planken op de wal gelegd en daarover werd de wagen van boord gereden en tot het midden van het eiland geduwd.

„Zo is het wel goed," vond Foppes.

„Fout!" zag Sietse. „De wagen staat verkeerd om. Zo waait de

noordenwind in de deur. Je kunt de deur beter op het zuiden hebben."

Dat waren ze met Sietse eens en dus werd de wagen een halve slag gedraaid. De kachel werd vervolgens naar binnen gedragen en het brandhout onder de vloer geborgen.

„Moet er niets voor de wielen gelegd worden?" vroeg Kees.
„Met een storm gaat de wagen misschien aan de rol."

Daar wisten de knechten wel raad op. Zij staken planken tussen de spaken van de wielen, zo kon de wagen niet meer rijden. Foppes knikte goedkeurend, hij vond dat alles buiten verwachting goed was gegaan.

„En moet er nu een pomp komen voor water?" vroeg Kees.
Dat had Sietse hem immers wijs gemaakt? Zijn vrienden begonnen te lachen, maar de oudste van de knechten vond het geen gek idee. Hij beweerde dat er op vijf meter diepte goed drinkwater aanwezig was. Voorheen hadden de boeren in de polder ook grondwaterpompen.

„En wie kan zo'n pomp plaatsen?" vroeg Foppes.
„Daarvoor moet u bij smid Klinkhamer zijn. Hij heeft dat werk vroeger ook gedaan."

Foppes had er wel oren naar. Hij zou het met Klinkhamer gaan overleggen.

„En kan Klinkhamer ook een windmolen plaatsen voor elektriciteit?" vroeg Kees weer.

„Daarvoor moet je bij Groen, de elektricien, zijn," wisten de knechten.

Foppes lachte, hij vond dat hij met een eigen

elektriciteitsvoorziening en een waterpomp best voor altijd op het eiland zou kunnen blijven!

„En bouwt u dan ook nog een oven om brood te bakken?“ vroeg Kees.

„Dat is niet nodig, jongeman. In het dorp kan ik genoeg brood en levensmiddelen halen.“

De knechten legden de planken op de bodem van de praam en dan bracht de Kameleon hen terug naar de werkplaats. Nadat de planken waren gelost, voeren de jongens met de praam naar de boerderij van Jellema. Op de dijk stond Gerben naar het eiland te kijken.

„Als het zo doorgaat," mopperde hij, „zullen de mensen denken dat daar een woonwagenkamp is.“

„Er komt ook nog een windmolen voor de elektriciteit!" vertelde Kees.

„Dat verwondert mij niets, Keesie. Foppes draaide zijn hele leven aan het wiel van zijn orgel, dus kan hij niet meer zonder draaiërij en neemt daarom een molentje!"

„En hij laat ook een waterpomp slaan!" aldus Kees. „Dat is een prima idee," vond Gerben. „Als het lukt, komt er heel lekker water uit de pomp. Likeurwater!" „Likeurwater?"

„Jawel! In de oorlog is een rijnaak vol likeur, vlak bij het eiland tot zinken gebracht. De likeur zakte weg in de bodem van het meer en zit nu naar schatting vijf meter diep. Omdat de pompen hier ook tot vijf meter diepte worden geslagen, is het best mogelijk dat het opgepompte water vermengd is met likeur! Dat zal lekker smaken maar het is ook gevaarlijk. Je

kunt aan de likeur verslaafd raken. Ga dus maar niet uit die pomp drinken!"

„Dat regel ik zelf wel," vond Keesie.

„Hoe laat is het Gerben?" vroeg Louw.

„Kwart voor twaalf."

Het werd tijd om naar huis te gaan en dus vertrok de Kameleon naar het dorp. Bij de Woudaap ging Kees aan wal en voeren zijn vrienden snel verder. Toen de Kameleon het boothuis binnenvoer, lag de boot van Foppes er voor de wal.

„Foppes komt benzine halen," wees Sietse en ons drietal ging naar de smederij. Daar bleek Foppes druk te onderhandelen met Klinkhamer over het slaan van een waterpomp.

Klinkhamer toonde een pomp die enigszins roestig was, maar die volgens de smid nog klokgaaf was. Zijn zoons konden de pomp schuren en poetsen tot zij er weer als nieuw uitzag. En de roestvrijstalen pijpen die in de grond geslagen moesten worden, konden reeds de volgende dag geleverd worden.

Foppes ging ermee akkoord en betaalde meteen de kosten. Dan vertrok hij met een volle jerrycan benzine.

„Zo, jongens," zei Klinkhamer. „Jullie hebben het gehoord, deze pomp moet gepoetst worden en krijgt dan een plaatsje in de republiek."

„Republiek?" vroeg Louw verwonderd.

„Jawel, Louw. De republiek van Foppes. Zo noemt Sietse het eiland. Maar nu gaan wij eerst naar de republiek van moeder, we gaan eten!"

„Ik ga ook," knikte Louw. „Tot vanmiddag!"

Veldwachter Zwart kwam 's middags in de smederij en keek belangstellend naar Hielke en Sietse die met staalborstels en schuurpapier de waterpomp poetsten.

„Ik zou wel zeggen, Klinkhamer, dat is een ouderwetse grondwaterpomp. Die werden vroeger gebruikt. Wordt zij nu mooi gemaakt om als een antiek sieraad in een tuin te pronken?”

„Zou u haar in uw tuin willen hebben?” vroeg Sietse.

„Liever niet! Ik hou niet van babbelegoesjes tussen mijn bloemperken, Sietse.”

Om die opmerking moesten de jongens lachen.

Zwart glimlachte, maar toen. Klinkhamer vertelde dat hij de pomp op het eiland ging plaatsen voor de heer Foppes, betrok het gezicht van Zwart.

„Die Foppes doet maar!” bromde hij. „Die man neemt het eiland zomaar in zijn bezit. Hij moet toch wel beseffen dat daar een stokje voor gestoken wordt!”

„Tja, maar door wie?” wilde Klinkhamer graag weten. Zwart bleef het antwoord schuldig. Hij wist het ook iet! De gemeente Lenten had geen zeggenschap over het land, dat wist hij nu wel! Op het kadaster had hij kunnen nagaan dat het eiland inderdaad buiten de gemeentegrens viel.

„Die Foppes is een gladde jongen,” oordeelde Zwart.

„En hij betaalt goed,” vulde Klinkhamer aan. „Het geld voor de pomp heb ik reeds ontvangen, terwijl het werk nog geleverd moet worden!”

„En dat allemaal van de draaiorgelcentjes!" riep Sietse lachend.

„Hoe bedoel je dat?" vroeg Zwart verwonderd. „Wel, Foppes ging vroeger in de stad rond met een draaiorgel, totdat hij het voor veel geld verkocht aan een Amerikaan!"

„Aha! Hij is dus de draaiorgelman Foppes? Zo! Zo! Dat ist ik niet. Maar hoe weet jij dat, Sietse?"

„Van Gerben."

„Hm," bromde Zwart. „Dat zegt mij niets. Ik betwijfel het of Gerben dat allemaal weet. Maar Foppes is wel een bijzondere kampeerder met een eigen drinkwatervoorziening."

„En misschien binnenkort ook met een eigen elektriciteitsvoorziening," zei Hielke. „Want hij..."

Hier zweeg Hielke, want Foppes kwam de werkplaats binnen.

„Goedemiddag," groette hij. „Ha, de pomp wordt al onder handen genomen? Dat gaat goed. Ik zag op het meer iets dat mij op een idee bracht."

„Wat zag u dan?" vroeg Zwart vol interesse.

„Er voer een groot schip langs het eiland met op het achterdek een windmolen. U weet wel, met zo'n vliegtuigpropeller. Dat ding snorde flink snel en leverde zo elektriciteit aan het schippersgezin. En toen dacht ik, zo'n molentje kan ik best op mijn woonwagen laten zetten, dan heb ik ook elektriciteit in huis. Wat zegt u daarvan, Klinkhamer?"

„Wel, meneer Foppes, dat kunt u het beste aan de elektricien Groen vragen. Hij woont aan het Raadhuisplein."

„U bent wel wat van plan," merkte Zwart op. „Denkt u daar uw hele leven te blijven wonen? U moet wel begrijpen, dat zoiets niet kan. Er zijn vele voorschriften en wettelijke bepalingen waaraan men moet voldoen om zich ergens te mogen vestigen en een woonruimte te betrekken."

„Inderdaad, dat is mij bekend. Daarom heb ik het eiland gekozen, omdat het bij geen een gemeente behoort en dus buiten alle wetten valt. Goed bekeken, hè?" Lachend om het verontwaardigde gezicht dat Zwart trok, verliet Foppes de smederij en voer naar het Raadhuisplein.

„Die is niet normaal!" mompelde Zwart. „Al het geld dat hij op het eiland gaat investeren, is weggegooid geld! Dat zal nog wel blijken!" Met die voorspelling liep Zwart driftig de werkplaats uit.

Een kwartier later kwam Louw. Hij wist te vertellen dat Foppes bij elektriciën Groen op bezoek was.

„Ha!" riep Hielke. „Dan komt er elektrisch licht op het eiland."

„Ja," knikte Sietse. „En dan laat Foppes er een elektrische trein rondrijden als attractie voor jong en oud. Daarmee kan hij net zoveel verdienen als met het orgel!"

„Hij maakt er dus een kermis van," begreep Louw. „En dat allemaal draaiende op de stroom van een windmolen! Een mooie fantasie! Zai ik jullie helpen poetsen?"

„We stoppen ermee, Louw. De rest doen wij vanavond wel. We gaan varen, kom mee!" riep Sietse en hij holde naar het boothuis, gevolgd door Hielke en Louw. De Kameleon

ging het meer op, naar de Woudaap, daar zat Kees te wachten en kwam Dijkstra vragen wat er allemaal van waar was wat Kees vertelde.

„Krijgt die kampeerder elektrisch licht? En drinkwater uit een pomp? Wat is hij voor een rijkard die dat allemaal daan kan krijgen?”

„Hij is een draaiorgelman," vertelde Sietse. Dat vond Dijkstra grote onzin. Draaiorgelmannen zijn nooit rijk. Dus was die kampeerder misschien wel een oplichter. Want kijk, de politieboot legde al bij het eiland aan. Dat betekende natuurlijk het einde van de kampeerderij en zal de orgelman een ander deuntje moeten spelen.

„We gaan kijken!" riep Sietse en hij liet de Kameleon el naar het eiland varen en legde aan. De brigadier die een kijkje bij de woonwagen had genomen, vroeg aan de jongens of daar een bouwwerk kwam.

„Er komt een waterpomp en een windmolen voor elektriciteit," vertelde Sietse.

De brigadier zag Foppes naderen in zijn bootje en vroeg:

„Wie is dat?"

„Dat is Foppes, een rijk geworden draaiorgelman uit de stad!" riep Kees lachend. „Hij kampeert hier in de wagen"

„Ik geloof dat ik hem herken," mompelde de brigadier hij wachtte tot Foppes bij hen kwam.

„Meneer Foppes, heeft u uw draaiorgel niet meegenomen?"

„Ik zoek rust," antwoordde Foppes. „Denkt u dat een draaiorgel daar bevorderlijk voor is?"

„Nee! U heeft gelijk. U zit hier wel rustig. Het verwondert mij dat veldwachter Zwart u toestemming gaf om hier te kamperen."

„De wonderen zijn de wereld nog niet uit, brigadier!"

„Wel, ik zie u hier nog niet als een kluizenaar op dit eiland blijven wonen. Over een maand bent u wel weer vertrokken," voorspelde de brigadier en hij ging weer aan boord van het politievaartuig dat vervolgens koers zette naar Jonkersveen.

„Die zullen wel geregeld op bezoek komen," dacht Sietse.

„Dat mag, jonge vriend. Iedereen is welkom, mits zij zich niet misdragen!"

„Heet dit eiland nu de republiek Foppes?" vroeg Louw.

„Ha," lachte Foppes. „Dat zal ik op de wagen schilderen!"

Sietse beweerde dat die naam gemakkelijk met plakletters aangebracht kon worden, waarop Foppes hem geld gaf om de letters te kopen.

De jongens voeren naar het dorp waar de benodigde letters bij schilder De Wit werden gekocht. Sietse ontving het wisselgeld en toen stelde Kees voor om er gebakjes van te kopen.

„Jij bent een „dun" mannetje, Kees Dijkstra!" riep Sietse verontwaardigd. „Het is laf om een orgelman te bestelen!"

„Maar wij hebben de traktatie dik verdiend," hield Kees vol. „Wij hebben er genoeg voor gedaan."

„Jij hebt niets gedaan," schudde Hielke het hoofd. „Jij wilde je niet met landlopers bemoeien. Maar jij wilt wel zijn geld versnoepen! Dat is heel onsportief, Kees!"

„Dan maar niet," mopperde Kees en hij keek heel kwaad naar de lachende Louw.

Ze voeren terug naar het eiland en gingen de letters op de wagen plakken. Weldra stond er voor iedereen duidelijk leesbaar op de bruin geverfde wagen in grote, witte letters:

Republiek Foppes

De jongens vonden het prachtig, Foppes ook. „Nu zal ik postzegels moeten laten drukken met mijn portret erop. En eigen bankbiljetten en munten!" fantaseerde Foppes. „Omdat deze republiek maar één inwoner heeft, ben ik dus de president, de politiechef, de postdirecteur, de geneeskundige dienst en ga zo maar door. Ik ben van alles tegelijk!"

De vrienden bleven nog een tijdje bij Foppes en gingen dan weer varen.

Op de dijk aan de overkant van het meer zagen zij hoe de bestuurder van een auto een hondje onder de klep van de kofferruimte stopte en daarna wegreed.

„Wat een leuke man om zijn hond zo te vervoeren," riep Louw verontwaardigd. „Dat arme dier zit helemaal in donker en ziet niets!"

„Misschien blaft de hond steeds," dacht Kees. „En daar word je goed doof van!"

„Die hond moet misschien tegen zijn zin mee op vakantie" opperde Hielke. „Maar dieren zijn het liefst thuis in hun eigen vertrouwde omgeving!"

„Heel goed gezegd, broer," prees Sietse. „Men zegt immers huisdieren en tegen iemand die graag thuis is, huismus!"

De Woudaap was bereikt en Kees ging aan wal.

"Tot morgen, huismussen!" riep hij.

De Kameleon voer verder. Uit de pijp van de woonkeet in de republiek Foppes steeg rook omhoog. De president kookt eten," merkte Sietse op. „Zijne Excellentie roert zelf in de potten en pannen! Maar ik eet liever thuis bij moeder."

„Ik ook!" viel Louw hem bij.

„Dat zullen we dan maar gauw gaan doen," riep Hielke en hij was de eerste die uit de boot sprong en naar huis holde toen de Kameleon in het boothuis aanlegde.

„Hij lijkt wel haast te hebben," merkte Louw op.

„Aanstellerij," was het oordeel van Sietse en dan holde ook hij naar huis.

Louw keek verbaasd, maar ging dan ook huiswaarts.

„Zo, Louw!" groette de slager hem. „Ben je weer met de Klinkhamertjes mee geweest?"

„Ja, naar de republiek van Foppes!" riep Louw en dan holde hij gauw verder.

Maar van die republiek had de slager nog nooit gehoord!

HOOFDSTUK 3 Foppes krijgt meer comfort

Die avond poetsten Hielke en Sietse de waterpomp schoon, totdat zij glom als nieuw. Bij de Woudaap was Kees ook druk aan het werk. Nu is Kees liever lui dan moe, dus gaf het wel te denken waarom hij plotseling zo ijverig was. Jullie hebben het zeker al geraden? Hij was weer met iets bezig dat eigenlijk niet door de beugel kon. De snoodaard had tussen het riet aan de kant van het meer een blauwe plastic emmer gevonden, waarvan de zijkant een scheur vertoonde die van de bovenrand tot de bodem liep. Het was dus een waardeloze vondst en Kees besloot de emmer bij de vuilnisbak te zetten, toen hij weer een van zijn ondeugende ideeën kreeg. Hij nam de emmer mee in het schuurtje en begon met een beitel de bodem eruit te hakken. De ronde schijf die vrijkwam, gooide hij in het meer. Een vliegende schotel, bedacht hij lachend, want daarmee had hij een tijdje geleden, in samenwerking met Gerben, leuke dingen beleefd. Vervolgens ging Kees kijken waar zijn vader was en daaruit viel duidelijk af te leiden dat Kees iets van plan was, wat niet gezien mocht worden.

Dijkstra zat in huis de krant te lezen, dus kon Kees ongestoord zijn gang gaan. Hij ging met de emmer naar een fraai, klein boompje dat volhing met trossen witte bloemen. Door de scheur in de emmer open te trekken, kon hij hem rond het boompje plaatsen. Vervolgens ging hij de emmer

vullen met aarde uit de tuin, maar moest toen wel een touw rond de emmer binden aangezien de scheur dreigde open te gaan. De „operatie" lukte prima en gnuivend bekeek Kees zijn werkstuk. Een bloeiend boompje geplant in een emmer, had hij dat niet leuk bedacht? Maar het kon nog mooier! Op een stukje karton schreef hij: **TE KOOP** en hing dat kaartje duidelijk zichtbaar aan de boom. En nu maar afwachten wat er verder zou gebeuren. Om zo weinig mogelijk risico te lopen, stapte Kees in zijn roeiboot en legde achter een rietkraag aan. Vandaar kon hij veilig en ongemerkt alles bekijken.

Er naderde iemand op een fiets. Het was veldwachter Zwart. Hij keek naar het boompje, aarzelde even, maar ging dan snel weer verder. Zwart had het touw rond de emmer gezien en daaruit meteen begrepen dat de emmer rond het boompje was gevouwen.

Iemand die daar niet op lette, was Gerben. Hij vond het een prachtig boompje en bedacht dat het wel leuk zou staan in de tuin voor zijn bungalow. Dus klopte hij aan het raam waarachter hij Dijkstra zag zitten. Onze molenaar keek verstoord op, hij las juist een mooi artikel in de krant.

„Wat moet je?" riep hij lang niet vriendelijk toen hij ontdekte dat Gerben de rustverstoorder was.

„Wat moet dat boompje kosten?" vroeg Gerben.

„Welk boompje?"

„Daar in die emmer!"

„Een boom in een emmer? Ben jij misschien niet helemaal

nuchter?"

„Zal ik het maar meenemen?" drong Gerben aan. „Ik hoor later wel wat het kost!"

„Wacht jij eens even, gauwdief!" riep Dijkstra en hij haastte zich naar buiten. Gerben wees hem op het boompje dat te koop stond in een emmer.

„Wel verdraaid!" riep Dijkstra. „Dat is het werk van Kees! Hij heeft het boompje uit de grond gerukt en in een emmer geplant. Het is zonde. Nu gaat het misschien dood!"

En dan ontdekte Gerben dat de emmer gescheurd was, hij sneed het touw stuk, vouwde de scheur open en trok de emmer weg. Een hoopje modder bleef rond het boompje liggen, maar verder stond het nog vast op haar plaats.

Dijkstra zag met verwondering hoe Gerben de emmer weg nam en had daarvoor maar één conclusie. Hij riep: „Jij wist dus alles van deze grap, hè? Jij vond het fijn om mij op de kast te jagen, hè? Je moest je schamen! Een getrouwd man met veel verantwoording behoort geen kwajongensstreken uit te halen. Weet jij wat jij moet, Gerben Zonderland? Jij moet je na laten kijken!"

„Door wie?" vroeg Gerben plagend, want hij had immers part noch deel aan deze grap van Kees?

„Door wie? Voor mijn part door een loodgieter!" brulde Dijkstra kwaad.

Veldwachter Zwart kwam terug. Hij keek naar het boompje en vroeg: „Hebben jullie de verkooptruc van Kees ontdekt? Hij had er geen touw omheen moeten binden, maar een dun

ijzerdraad. Dan was ik er misschien ook nog ingelopen, want dat boompje zou ik wel willen hebben!"

„Tja, het is een mooi boompje," stemde Dijkstra mee in. „En het grappige is dat het hier zomaar is gegroeid. Wij hebben het niet geplant!"

„Dus het is niet van u?" begreep Gerben. „Dan hoef ik het niet te kopen en kan ik het zo wel meenemen."

„Jij blijft eraf, Zonderland! Het staat op mijn erf en daar heb jij geen boodschap! Drommels, nu maak ik mij nog kwaad om niets en dat allemaal door die streek van Kees. Kees, waar zit je? Kom hier!"

Maar Kees liet zich niet zien, hij zat lachend te wachten tot Gerben en Zwart vertrokken en vader in de molen verdween. Daarna kwam Kees te voorschijn en ging de modder opruimen, die rond het boompje lag. Nadat hij ook het restant van de emmer in een vuilniszak had gestopt, ging hij in huis. Zijn vader ontving hem met de vraag: „Wat heb jij met dat boompje uigevoerd, kwajongen?"

„Ik weet van niets! Ik zie niets bijzonders aan het boompje." Dijkstra keek naar buiten en zag dat de emmer en de modder verdwenen waren. „Jij hebt alles al opgeruimd? Enfin, dan praten we er niet meer over. Jij ook altijd met die rare grappen. En die Gerben tuinde er nog in ook, ha, ha!"

„Ja," lachte Kees. „En Zwart ook bijna..."

Vader en zoon lachten hartelijk, maar toen de volgende morgen een stuk karton aan het boompje hing met het opschrift: Papegaaienboom. Kan praten na inworp van een

dubbeltje, hadden Dijkstra en zoon het karton en een blikken busje gauw weggenomen. Die grap van Gerben werd niet op prijs gesteld.

's Middags kwam de vrachtwagen van Wierda vijf stukken pijp van elk een meter lengte bij de smederij afleveren. Zij waren bestemd voor de pomp van Foppes. Eén pijp liep op een punt uit en was voorzien van vele gaten. Deze pijp moest het eerst in de grond worden geslagen, waarna de volgende stukken erop geschroefd konden worden. Klinkhamer controleerde of de verbindingen goed pasten en ook of de pomp er wel opgedraaid kon worden. Het klopte allemaal en toen Sietse voorstelde om de pomp en de pijpen alvast naar het eiland te brengen, vond Klinkhamer dat best. Hielke en Sietse gingen de pijpen in de Kameleon laden, waarbij Louw hen kwam helpen. Dan voeren ze naar het eiland waar Foppes heel goedkeurend knikte toen hij de glimmend gepoetste pomp zag.

„Dat hebben jullie keurig gedaan!“ prees hij. „En willen jullie even op mijn spullen letten? Dan ga ik naar het dorp om boodschappen te halen.“

Onze vrienden wilden met alle plezier blijven waken en Foppes vertrok in zijn motorbootje.

„Kees zal wel denken, waar blijft de Kameleon toch,“ merkte Louw op, terwijl hij in het gras ging liggen.

„Als jullie hier blijven, ga ik Kees even halen,“ besloot Sietse en hij voer snel naar de Woudaap.

Terwijl Hielke en Louw in het gras lagen, legde er een

motorboot aan, waaruit twee mannen stapten. Zij liepen naar de wagen en keken door het raam naar binnen.

„Daar staat een tas, waar ik wel even in wil kijken," merkte de ene op.

„De deur zit op slot, Joop!" ontdekte zijn maat. „Maar met een beitel wippen we haar wel los. En kijk, daar ligt een ouderwetse pomp. Die is ook geld waard!"

„Jullie blijven eraf!" riep Hielke en toen pas ontdekten de mannen onze vrienden in het gras.

„Wat doen jullie hier? Maak dat je wegkomt!" bulderde de man die Joop heette. „Of moeten wij jullie te water gooien?"

„Wij zijn hier om op de spullen te passen," was het antwoord van Hielke.

„Daar hebben wij niets mee te maken. Vooruit. Weg wezen!"

„De boot!" fluisterde Louw. De jongens holden naar de boot van het tweetal, trokken het touw los en sprongen aan boord. Ze duwden snel van wal en dreven de vaargeul in. Maar tot hun schrik sprong een van de mannen te water en zwom de boot achterna.

„We moeten roeien!" riep Hielke.

„Waarmee?" vroeg Louw, want er waren geen riemen of peddels aan boord.

Hielke trok een losse plank uit de vloer en gebruikte die als peddel. Louw trok ook een plank los en hielp Hielke met roeien. Samen konden zij de boot nu genoeg snelheid geven om de zwemmer voor te blijven. De man zag het vruchteloze van zijn poging in en zwom terug naar het eiland. Hielke en

Louw dreven met de boot in de richting van hun dorp.

„Moet je kijken wat er onder de vloer ligt!" ontdekte Louw. Daar lag veel koper in de vorm van waterkranen, deurkrukken en allerlei attributen, welke kennelijk van plezierboten waren onvreemd.

„Het zijn dieven," constateerde Hielke. „We moeten de politie waarschuwen!"

„Zwart staat op de dijk en tuurt door zijn kijker," wees Louw. Vanaf de Woudaap voer de Kameleon met Kees en Sietse naar het eiland. Hielke en Louw begonnen luid te roepen: „Sietse! Sietse!"

Wij weten dat geluiden ver klinken over het water en zo hoorde Sietse duidelijk zijn naam roepen. Hij zette koers naar de boot waarin Louw en Hielke met hun armen stonden te zwaaien.

„Wat hebben jullie aan de hand?" vroeg Sietse toen de Kameleon naast hen aanlegde.

„Er zijn twee dieven op het eiland," vertelde Hielke. „Zij wilden bij de wagen gaan inbreken en de pomp stelen. Wij zijn met hun boot gevlucht en die zit vol met gestolen goed. Breng ons maar gauw naar Zwart. Hij wacht al op de dijk!"

Kees keek naar de opengetrokken vloer: „Is dat allemaal koper? Misschien is onze deurknop er ook bij?" Kees klom in de boot en begon in de lading te zoeken. Zij naderden reeds de wal toen Kees de deurknop vond en die in zijn zak stak.

Zwart zag het. „Wat heb jij daar, Kees?"

„De knop van onze deur. Hij was gestolen!"

„Laat maar even kijken," gebod Zwart.

Kees gaf de knop en Zwart bekeek het ding. „Juist. Het klopt! Jouw initialen staan op de achterkant, een K en een D!"

„Dat was ik vergeten," zei Kees. „Want toen ik bezig was de letters erin te krassen, werd vader kwaad en moest ik ermee stoppen. Maar nu is het een duidelijk bewijs dat het onze knop is!"

Kees kreeg de knop terug en Zwart tuurde weer door de kijker naar het eiland.

„Die dieven zijn met z'n tweeën nietwaar?" vroeg hij.

Hielke bevestigde dat en vertelde wat hij en Louw hadden beleefd.

Uit het dorp voer een bootje het meer op.

„Drommels, jongens!" waarschuwde Zwart. „Daar gaat Foppes! Hou hem tegen, anders valt hij in handen van de twee bandieten op het eiland!"

De Kameleon voer snel het bootje achterna en haalde het weldra in. De jongens vertelden Foppes wat er aan de hand was en toen ging hij mee terug naar de wal.

„Meneer Foppes!" begroette Zwart hem. „U zult in uw republiek ook voor politie moeten zorgen, want nu is er niemand om uw grondgebied te beschermen. Ik heb die taak voorlopig op mij genomen en de politieboot opgeroepen. Ze kunnen er met een kwartiertje zijn en de twee rovers inrekenen!"

„Er gaan boten naar het eiland," waarschuwde Kees.

„Dat mag niet. Ga er als de weerlicht heen, jongens!" verzocht Zwart. „Niemand mag er aanleggen, want dan krijgt het tweetal de mogelijkheid om te vluchten."

De jongens voeren op volle snelheid naar het eiland waar de twee mannen stonden te wenken naar een motorboot. Maar dan kwam de Kameleon verhinderen dat de motorboot bij het eiland ging aanleggen.

„Die mannen worden door de politie gehaald," vertelde Hielke de stuurman. „Het zijn dieven!"

Er kwamen meer boten naar het eiland, maar de Kameleon, geholpen door de meneer met zijn motorboot, vingen de nieuwsgierigen op en waarschuwden hen niet aan te leggen. En dan klonk de waarschuwende hoorn van de politieboot. Zij voer tussen de vele boten door en legde aan bij het eiland.

„Goedemiddag, Joop en Peter!" groette de brigadier de twee mannen. „Ik kom jullie halen voor een tochtje met onze salonboot."

„Wij hebben niets gedaan!" riep Joop.

„Jullie kunnen niets bewijzen," riep Peter.

„Natuurlijk niet. Jullie zijn onschuldig!" antwoordde de brigadier. „Daarom gaan jullie met een zuiver geweten zonder aarzeling met ons mee. Stap maar in, heren! Ga maar in de kajuit!"

De twee boosdoeners gehoorzaamden en verdwenen in de kajuit, waarna de politieboot koers zette naar de polderdijk waar Zwart de wacht hield bij de boot met het gestolen koper.

De Kameleon volgde. Tegen de brigadier zei Zwart: „Julie hebben voor vandaag wel genoeg schrijfwerk aan de processen-verbaal en de inventarisering van al dat koperwerk!" „Wel, meneer Zwart, misschien komt er nu een einde aan al die diefstallen rond het meer en dat is wel een beetje extra werk waard! Tot ziens en bedankt voor de medewerking!" De patrouilleboot vertrok met de boot van de boosdoeners op sleeptouw en Foppes startte de motor.

„Ook bedankt voor uw hulp, meneer Zwart!" riep hij. „Ik ben blij dat u een oogje in het zeil houdt!"

„Tot uw dienst, meneer Foppes. En als uw republiek ridderorden gaat uitreiken, geeft u mij dan ook een lintje?"

Dat vond Foppes grappig en lachend voer hij naar het eiland.

Kees wilde de deurknop graag naar huis brengen en dus voer de Kameleon naar de Woudaap. Daar sprong Kees welgemoed aan wal en riep: „Vader! Ik heb de knop terug!"

„Knop terug?" vroeg Dijkstra verwonderd. „Over wie zijn knop heb jij het?"

„Over die van u!" riep Kees en hij deed alle moeite om de koperen bal uit zijn broekzak te wurmen.

„Probeer jij weer grappig te zijn?" vroeg Dijkstra driftig.

„Gisteren een bomengrap en nu een knopgrap? Jij moet niet vervelend worden, jongetje, want dan begin ik met een roffelgrap! Een roffelgrap op je broek, zodat..." Dijkstra keek verwonderd naar de deurknop, die Kees hem overhandigde.

„Deksels, mijn jongen, dat is fijn! Hoe kom je er aan?"

Kees wees naar de gekraste letters op de achterkant. „Kijk, die

letters mocht ik er van u niet inkrassen, maar daarmee kon ik Zwart bewijzen dat de knop van onze deur is. Hij zat tussen een partij gestolen koperwerk en die heeft de waterpolitie meegenomen naar de stad. Dus dan waren wij onze knop kwijt geweest!"

„Kees! Jij hebt een extra stuk koek verdiend," prees Dijkstra.

„Nou graag! Alstublieft,!" riep Kees glunderend.

„Maar jij moet niet denken dat jij in het vervolg overal je naam in mag krassen," waarschuwde Dijkstra. „Want dan..."

„Ja, dat weet ik al! Een roffel op mijn broek!" riep Kees en hij haastte zich naar bannen naar de beloofde koek.

„Wij gaan ook naar huis," besloot Sietse en de Kameleon stevende weer huiswaarts.

Aan tafel vertelden Hielke en Sietse dat er dieven op het eiland waren die de pomp wilden stelen.

„Drommels," riep Klinkhamer. „Dan zullen wij de pomp gauw gaan plaatsen. Als zij goed in de grond zit verankerd, zullen dieven er niet gemakkelijk mee vandoor gaan!"

Een halfuur later werd er gereedschap in de Kameleon geladen en voer Klinkhamer met zijn zoons naar het eiland. Op aanwijzing van Foppes moest de pomp naast de wagen worden geplaatst. Met een handheij werd eerst het stuk buis met de punt eraan in de grond gedreven. Die eerste pijp ging er moeiteloos in en de tweede pijp werd erop vastgeschroefd en dan begon het heien opnieuw. Zo werden in anderhalf uur tijd alle vijf stukken pijp de grond ingeheid, waarna de pomp erop geschroefd werd. Sietse nam een

emmer water uit het meer en goot het in de pomp, terwijl Hielke de zwengel op en neer liet gaan. Foppes stond er vol belangstelling naar te kijken.

„Ik hoop dat we geluk hebben," zei Klinkhamer. „Het is steeds weer een gok of je water vindt of niet!"

Na een tijdje pompen kwam er wit zand met het water uit de pomp.

„Dat is een goed teken!" riep Klinkhamer verheugd. „Doorpompen, Hielke."

Sietse kwam zijn broer helpen. Het opgepompte water werd steeds helderder, totdat er geen zand meer doorgemengd was. Klinkhamer proefde ervan en vond het heel goed om te drinken. Foppes nam ook een slokje en knikte goedkeurend.

„Het smaakt beter dan uit de waterleiding!" vond hij.

„Dat komt door de likeur!" wist Sietse. „Er is hier een schip met likeur gezonken vertelde Gerben!"

„Gerben is een rumboon!" riep Klinkhamer lachend. Onze smid was best te spreken nu alles zo vlot was gelukt.

„Toch zal ik het water laten onderzoeken in een laboratorium. Je weet maar nooit of er schadelijke bacteriën in zitten," besloot Foppes.

„Tja, of u moet het water eerst koken," raadde Klinkhamer aan. „Maar volgens mij is het wel zuiver. Kom, jongens, we gaan naar huis, de dag is lang genoeg geweest."

Het gereedschap werd aan boord gebracht en Foppes bedankte Klinkhamer voor het geleverde werk en Klinkhamer hield zich beleefd aanbevolen voor eventuele

leveranties.

Met een: „Tot ziens, meneer Foppes," vertrokken de Klinkhamers naar huis.

De volgende morgen kwam elektricien Groen in de smederij voor een stevige, ijzeren pijp van vier meter lengte. De pijp moest met beugels aan de kampeerwagen van Foppes worden vastgeschroefd, zodat zij twee meter boven het dak uitstak. Boven aan de top werd een elektrodynamo met propeller bevestigd. Het was een vernuftig apparaat dat met alle winden mee kon draaien en wanneer in een storm de propeller te snel zou gaan, werd dat automatisch afgeremd. Vanaf de dynamo bracht een kabel de opgewekte stroom naar vier accus die in een bergruimte onder de wagen stonden. De stroom uit de accu's werd gevoerd naar een lamp en een stopcontact in de wagen. De jongens die natuurlijk waren komen kijken, zagen reeds na een paar uur licht in de wagen branden. Foppes was er zeer mee ingenomen. Groen gaf hem een elektrische waterkookpan cadeau. Even de stekker in het stopcontact en binnen zeven minuten kookte het water. Groen controleerde de leidingen en toen alles in orde bleek te zijn, vertrok hij.

Foppes vroeg aan de jongens: „Wat heb ik nu nog meer nodig? Er is een kachel, er is water en elektriciteit. Wat kan een mens zich nog meer wensen?"

„Een ijskast!" riep Kees. „Een televisie, een wasmachine enne..." hier schoot zijn fantasie te kort, maar Foppes

betoogde dat hij al die moderne apparaten niet nodig had.

„Wat gaat u de hele dag doen?" vroeg Louw. „Ik zou mij hier gauw vervelen, zo alleen."

„Jonge vriend, in deze wereld vol lawaai is de stilte een zegen! Ik geniet van de weldadige rust op dit eiland. Als je jaren in het lawaai van een stad hebt gewoond, is het een bijzondere belevenis als je ervaart dat er ook nog plekjes zijn zoals dit hier. Hier kom ik tot rust en dat heeft een mens op zijn tijd broodnodig!"

„Dat begrijp ik," stemde Kees mee in. „Als je steeds met zo'n jengelend orgel door de straten hebt getrokken, moet je het hier wel rustig vinden."

„Juist," zei Foppes lachend.

Toen onze vrienden even later weer over het meer voeren, merkte Louw op dat hij niet kon geloven dat Foppes een draaiorgelman was geweest.

„Hij praat als een heel goed ontwikkeld heer. Zoiets verwacht je niet van een orgelman."

„Hij leest dikke boeken," wist Kees. „Ik zag ze in de wagen liggen. Sommige mensen weten zichzelf te ontwikkelen door veel te lezen!"

„Ik heb vroeger een toverboek gelezen," begon Sietse. „Maar ik kan nog steeds niet toveren! Kijk, daar komt een schip met drie blauwe kegels in de mast. Dus moeten wij uit de buurt blijven."

„Waarom?" vroeg Kees.

„Wel, Keesie, ik weet wat die kegels betekenen. Dat heb ik

gelezen in het binnenaanvaringsreglement. Zo zie je dat je door lezen toch wel iets wijzer wordt!"

„Maar wat betekent dat dan?" drong Kees aan.

„Het betekent dat er gevaarlijke, ontplofbare stoffen aan boord zijn. Wanneer een schip drie blauwe kegels of drie blauwe lichten voert, moet het overal voorrang hebben bij bruggen, sluizen, enzovoort," wist Sietse.

„Dat zal ik onthouden," zei Kees. „Weer wat geleerd!"

Vanaf een woonboot bij de wal, klonk het gegil van een vrouw. Over het dek rende haar man, die wild met de zwabber naar iets sloeg. Sietse stuurde de Kameleon erheen.

„Kunnen wij helpen?" riep hij naar de meneer, die over de reling in het water tuurde.

„Er was een rat aan boord, jongens!" riep de mevrouw.

„Wat kunnen wij daar tegen doen?"

„U moet rattenschilden rond de af meertouwen aanbrengen," raadde Sietse aan. „Want daarlangs klimmen ze aan boord."

„Rattenschilden? Hoe zien die dingen eruit?" vroeg de meneer een beetje argwanend.

„Dat zijn ijzeren schijven die rond de kabels worden geschoven. Mijn vader kan ze wel maken."

„Het is geen gek idee," vond de mevrouw.

De meneer wilde wel twee schijven hebben en vroeg wat ze kostten. Dat wist Sietse niet, maar dat was volgens de mevrouw niet belangrijk, als zij maar verschoond bleef van rattenbezoek. Sietse bekeek de dikte van de touwen, waarmee de boot was vastgelegd en liet de Kameleon dan snel naar het

dorp varen.

„Breng je mij eerst naar huis?" vroeg Kees. „Mijn maag zegt dat het bijna twaalf uur is!" Dus voeren zij rechtstreeks naar de Woudaap.

Kees sprong op de wal en riep naar zijn vader: „Heeft u ook rattenschilden nodig?"

„Ik schil geen ratten," antwoordde Dijkstra. „Wat voor onzin heb jij nu weer bedacht?"

„Het is geen onzin! U heeft zeker het binnenaanvaringsreglement nog nooit gelezen? U leest alleen maar een onnozele krant."

Dat was te veel gezegd!

„Heb jij kritiek op mij?" bulderde Dijkstra woest. „Ben ik een onnozele lezer? Dat zal ik je inpeperen! Rattenschilder!"

Tot groot plezier van de vrienden in de Kameleon begon de driftige Dijkstra weer aan een achtervolging van Kees rond de molen, totdat Kees uitweek in de richting van Jellema's boerderij. „De voorstelling is afgelopen," zei Sietse nuchter. „We kunnen wel gaan. Kees redt zich wel!"

„Ik heb weer hartelijk gelachen," bekende Louw. „Die Dijkstra is altijd zo driftig en ik geloof dat hij harder begint te lopen!"

„Natuurlijk, Dijkstra heeft al zo vaak achter Kees aangehold, dat hij steeds beter getraind raakt," dacht Hielke.

„Maar weten jullie wat het grappigst is?" vroeg Sietse. „In het binnenaanvaringsreglement staat niets over rattenschilden. Ik had het in de krant gelezen!" Dat vond Louw weer

vermakelijk.

Thuis vroeg Sietse aan vader of hij een paar rattenschilden kon maken.

„Klimmen er ratten in de Kameleon?“ vroeg Klinkhamer verwonderd. Sietse vertelde van hun ontmoeting met een meneer die een groot motorjacht had en die twee schilden had besteld.

„Ik heb die dingen nog nooit gemaakt, Sietse. Maar als jij die bestelling hebt aangenomen, moeten jullie ze zelf maar gaan maken en is de verdienste voor jullie spaarpot.“

„Dat doen we,“ lachte Sietse. „Wie weet, kunnen we er een mooi zakcentje mee verdienen.“

„Maar dan zul je wel moeten weten hoe je die dingen moet maken,“ temperde Hielke zijn enthousiasme. Dat wist Sietse wel, beweerde hij en direct na het eten gingen de jongens aan de slag. Ze namen twee stukjes buis met een binnendiameter van vijf centimeter en een lengte van acht centimeter. Daar kon best een dik touw doorheen. Om te zorgen dat het pijpje op zijn plaats bleef, moest er een stelbout ingedraaid worden. Ze boorden in ieder pijpje een gat en tapten er schroefdraad in. Daar werd een bout ingeschroefd die in het touw zou persen. Zo zat het pijpje dan muurvast op een kabel. Dan knipten ze van plaatijzer twee ronde schijven met een doorsnee van veertig centimeter. In het midden werd een gat gemaakt waar de pijpjes in pasten. Nu moesten de schijven nog aan de pijpjes worden vastgelast, daarvoor wilde Sietse het elektrisch lasapparaat nemen, maar toen greep Klinkhamer

in. De smid laste zelf de schijven vast en daarna mochten Hielke en Sietse de rattenschilden rood verven. Terwijl zij even later gingen zitten wachten tot de verf droog zou zijn, kwam Louw binnen en riep: „Ai, meneer Klinkhamer! Dat heeft u vlug gemaakt!"

„Wel nee, die hebben wij gemaakt," riep Sietse.

Dat geloofde Louw niet eerder dan toen Klinkhamer hem vertelde dat Hielke en Sietse de ontwerpers en de makers van de schilden waren.

„Dus, Louw," besloot Klinkhamer, „ik ga een bord aan de smederij spijkeren met erop: Rattenschildenfabriek."

„Dat moet u doen!" juichte Louw.

„Ja, ja!" zei Klinkhamer. „Jij denkt net als mijn brave zoons: hoe gekker, hoe mooier!"

HOOFDSTUK 4 Nieuwe bewoners in de republiek

„Zeg, vader, wat moeten de schilden kosten?" vroeg Sietse.

„Acht gulden per stuk," bepaalde Klinkhamer.

„Als ze het te duur vinden, sluiten we de fabriek," riep Sietse en dan gingen ze in de Kameleon en voeren naar de Woudaap. Dijkstra moest de schilden ook even bewonderen.

„Dat is geen gek idee," vond hij. „Daar hebben de ratten geen houvast aan. Ze komen zo'n schild nooit voorbij. Goed bedacht, jongens!"

Kees kwam ook aan boord en toen hij hoorde dat Hielke en Sietse het geld voor de schilden zelf mochten besteden, drong hij erop aan om meteen te vertrekken.

„Waarom zo'n haast?" vroeg Hielke.

„Als jullie straks geld ontvangen, kunnen jullie ons trakteren," meende Kees. „Ik trakteer ook altijd als ik geld heb!"

„Dat is nog geen reden om die slechte gewoonte van jou over te nemen," vond Sietse. „Ik blijf liever gezond."

Louw lachte om het lange gezicht dat Kees trok. Ze voeren snel naar het fraaie motorjacht waar de mevrouw op het dek zat te lezen.

„Ha, jongens!" riep zij verheugd toen Hielke haar de schilden toonde. „Ik zal mijn man roepen."

De meneer die kennelijk gestoord was in zijn middagslaapje, kwam uit de kajuit en bekeek met een nors gezicht een van de

schilden.

„Wat kosten ze?"

„Acht gulden per stuk," vertelde Sietse.

„Ik geef vijf gulden," bood de meneer.

Sietse nam hem het schild uit de handen en zei: „Dan gaat het mooi niet door! Een arme smid niet willen betalen, dat lijkt nergens op!"

De meneer trok zijn schouders op en verdween in de kajuit. De Kameleon voer naar een ander motorjacht. Daar waren enige heren aan boord die geamuseerd naar de jongens keken toen de Kameleon langsij kwam.

„Heren, wilt u een paar rattenschilden kopen?" vroeg Sietse.

Van zo'n aanbod hadden de heren nog nooit gehoord en belangstellend bekeken zij de schilden, terwijl de jongens hen uitlegden waarvoor de apparaten dienst konden doen.

„Maar," merkte een van de heren op. „Het kan toch veel eenvoudiger? Wanneer ik een stuk ijzeren pijp rond het touw schuif, kan er geen rat meer langs klimmen."

„Dan weet u niet wat ratten kunnen," beweerde Sietse. „Als een rat tegen een afmeerkabel omhoogklimt en hij komt dan een stuk ijzeren pijp tegen, gaat hij zich op de pijp vastklemmen. De volgende rat klimt over hem heen en klemt zich vervolgens ook rond de pijp vast. Nummer één klimt over de rug van nummer twee en klemt zich weer vast op de pijp en zo doen zij dat om beurten tot ze aan boord zijn en bijvoorbeeld een besmettelijke ziekte overbrengen."

„Dat heb jij heel mooi voorgedragen, jonge vriend!" prees een

van de heren. „Wat kosten die schilden?"

„Vijfentwintig gulden," bepaalde Sietse de prijs.

„Hm, een beetje duur. Ik geef twintig!"

„Het is niet te veel," vond Sietse. „Maar goed, u mag ze voor die prijs hebben."

De schilden werden rond de kabels bevestigd en Sietse ontving twee tientjes. Met vier gulden meer dan waarop zij hadden gerekend, voeren de schippers het meer over in de richting van Jonkersveen.

„Ga je toch trakteren?" vroeg Kees hoopvol.

„Ik heb een droge mond van het praten," zei Sietse. „Dus gaan wij een ijsje kopen."

„Hoera!" riep Kees. „Leve Sietse rattenschild!"

„Je moet niet schelden, Keesie! Straks noem jij me nog Rothschild, maar ik ben nog lang geen miljonair!"

Ze voeren het kanaal binnen en bereikten weldra Jonkersveen.

Bij het erf van de melkboer legden zij aan en holden door een smal straatje naar het dorpsplein. Bij de banketbakker kocht Sietse vier ijsjes, waarvan de vrienden heerlijk smulden. Een personenauto met een aanhangwagentje reed slingerend voorbij.

„Die man kan niet sturen of hij is dronken," vond Louw. „En de politie is nergens te zien!"

„Hij rijdt naar Lenten," zag Kees. „Daar wordt hij vast aangehouden door Zwart!"

„Dan gaan wij gauw varen," riep Sietse. „Dan zijn we gelijk met

die slingerchauffeur in ons dorp!"

Ze holden naar de Kameleon en voeren snel naar het meer. Daar zagen ze de auto over de polderdijk rijden in de richting van het Paviljoen. De aanhangwagen danste woest op en neer, want de weg was hobbelig en het wagentje licht. De Kameleon voer rechtstreeks het meer over. De slingerchauffeur bereikte reeds de stenen brug over de poldervaart. De Kameleon voer langs het eiland en naderde snel de brug. De auto met de aanhanger was nu bij de boerderij van Jellema. En dan verdween zij plotseling van de dijk.

„Dat is fout!" riep Sietse en hij liet de Kameleon op volle snelheid naar Jellema's boerderij varen.

„Misschien ligt de auto in de sloot," opperde Kees. „Als de chauffeur verdronken is, wil ik dat niet zien!"

Bij de steiger van Jellema, lag ook het bootje van Foppes. De jongens legden aan en holden de dijk op. Daar zagen ze hoe de auto tegen een hekpaal van het erf was gebotst. De klap was goed raak geweest, de auto was zwaar beschadigd. Ernaast in de berm lag de chauffeur, die behandeld werd door... Foppes.

Met verbazing keken de jongens naar de draaiorgelman die als een volleerd dokter handelde. Gerben kwam uit de bungalow en meldde Foppes dat er een ambulance onderweg was en dat de dokter zo snel mogelijk zou komen.

„Goed! We laten hem stil liggen," besloot Foppes. „Hij heeft een zware hersenschudding en inwendige kneuzingen. Maar zijn hart klopt normaal."

De dokter naderde in volle vaart met zijn auto.

Foppes wachtte hem op en begon een gesprek, waarbij hij vele Latijnse woorden gebruikte.

De dokter knikte instemmend en constateerde: „U bent medicus?”

„Soms," antwoordde Foppes glimlachend. „Tegenwoordig ben ik president van de republiek op het eiland!"

„Ja, ja, ik weet het," zei de dokter en hij ging de chauffeur onderzoeken, waarbij hij tot dezelfde conclusie kwam als Foppes, dat vonden Gerben en de jongens op zijn zachtst gezegd heel opmerkelijk.

„Het beste is hem stil te laten liggen tot de ambulance komt," bevestigde de dokter.

Uit het aanhangwagentje dat op de helling van de dijk stond, klonk gekerm.

„Wat is dat?" riep Kees verschrikt.

„Dat zijn slachtoffers, bestemd voor vivisectie!" wist Foppes.

„Ik ken de chauffeur, hij handelt in dieren, maar ik verdenk hem ervan dat hij honden en katten steelt om aan handelswaar te komen. Maak die kar maar open. De dieren zijn toch versuft!"

Gerben trok een grendel weg en opende een deurtje. In de kleine ruimte bleken drie honden en twee poezen te zijn opgesloten. De dieren deden geen moeite om te ontluchten. Ze waren versuft door een bedwelmingsmiddel.

„Wat moeten we daarmee?" vroeg Gerben. „Ik kan ze niet op de boerderij hebben."

„Breng ze naar het eiland," stelde Foppes voor. „Ik hou van dieren, ze zijn een welkom gezelschap!"

„Jongens!" riep Gerben. „Dat is een karweitje voor jullie. Breng ze even met de praam naar het eiland."

Daar waren onze vrienden meteen toe bereid en zij droegen de versufte dieren naar de praam.

„Als ze onderweg maar niet wakker worden en ons aanvallen," twijfelde Kees.

„Daarvoor zijn ze nog te slaperig," wist Foppes. „Maar handel zo snel mogelijk. De frisse lucht op het meer zal hen weldra doen ontwaken."

Onze schippers vertrokken meteen. Op de bodem van de praam lagen een Duitse herdershond, een Belgische herder en een Friese Stabij. De twee poezen waren prachtige Siamese exemplaren, die volgens Louw heel duur waren.

De oversteek naar het eiland was gauw gemaakt en de jongens droegen de lading op de wal. Zij bleven kijken hoe de dieren zouden ontwaken. Door de frisse wind duurde het niet lang of er kwam leven in de viervoeters. De honden waren het eerst wakker. Zij liepen te wankelen op hun poten en lieten hun tongen hijgend uit de bek hangen.

„Ze hebben dorst," begreep Sietse en hij pompte een emmer water die hij de dieren voorzette. De honden dronken er gretig van en lieten zich door de jongens strelen.

„We zullen hier moeten blijven, totdat Foppes komt," zei Sietse.

„Dokter Foppes," verbeterde Louw.

„En ik dacht dat hij een landloper was!" riep Kees lachend.
„Was me dat even een vergissing?"

De poezen kwamen ook drinken. De dieren gingen elkaar besnuffelen.

„Ze maken kennis met elkaar," beweerde Louw. „Zij hebben wel samen in dat kleine wagentje gezeten, maar toen waren ze bedwelmd. Als de kennismaking nu maar goed uitvalt, want anders wordt het vechten!"

De jongens gingen in het gras zitten. De Stabij ging tussen de rietkraag snuffelen en blafte. De beide herdershonden kwamen erbij en met z'n drieën gingen ze het riet rond het eiland verkennen.

„Ze zoeken ratten," wist Kees. „De Stabij is een echte jager en een beste rattenvanger!"

„Dat is fijn voor Foppes," vond Hielke. „Dan heeft hij geen rattenschilden nodig."

De fraaie poezen liepen tussen de jongens door en lieten zich strelen.

„Ze voelen dat wij hen geen kwaad doen," zei Louw. „Het zijn lieve dieren en ik vind het heel gemeen om ze voor vivisectie te gebruiken!"

„Vivisectie is een grote schande," vond Hielke. „Als ik zo'n gemene dierenhandelaar zou betrappen bij het stelen van onze poes Lootje, vloog ik hem naar de keel!"

„Goed zo, broer!" viel Sietse hem bij. „En dan legden wij die kerel op het aambeeld en sloegen hem plat!"

„Jullie kunnen hem ook met een ketting aan de pereboom

vastleggen en hem dan enkel hondevoer en water geven," fantaseerde Louw.

„Als iemand onze poes Bram zou stelen," verzon Kees, „zouden vader en ik hem aan een molenwiek vastbinden en hem een dag lang laten ronddraaien!"

De jongens dachten niet erg vriendelijk over de dierenrover, maar voorlopig hoefden zij zich geen zorgen over hem te maken, want er verscheen een ambulance op de dijk, die de bewusteloze handelaar snel afvoerde naar het ziekenhuis in de stad. De auto van de dokter reed naar het dorp en Foppes kwam met zijn bootje naar het eiland!

Bij het aanleggen werd hij door de drie honden bedreigd.

„Koest! Af!" commandeerde Sietse en hij dreef de honden terug. Foppes kwam aan wal en bleef stil staan toen de honden hem omringden en besnuffelden.

„Is het zo goed?" vroeg Foppes vriendelijk. „Blijf maar rustig. Ik zal jullie niet bijten!"

Daar moest Kees om lachen. De honden zouden Foppes eerder bijten dan hij hen!

„En nu," vervolgde Foppes, „zal ik kijken of ik nog iets eetbaars in huis heb." Hij ging in de wagen, de poezen en de Stabij volgden hem. De poezen kregen melk en de honden een stukje worst. Meer had Foppes niet en hij vroeg de jongens of zij voer voor de dieren wilden halen. Hielke en Sietse namen die taak op zich en voeren snel met de Kameleon naar het dorp. Kees en Louw bleven bij Foppes en probeerden goede maatjes met de dieren te worden. Met de

honden lukte dat best, de poezen daarentegen bleven liever in de wagen, de ene nestelde zich op een stoel en de andere ging in de deuropening liggen en bekeek met zijn schrandere ogen alles wat er op het eiland gebeurde. Foppes bracht een pan met rijst aan de kook.

„Rijst met krenten dat is lekker," zei Kees.

„Nee, vriend, ik kook eten voor mijn veestapel! De schippers van de Kameleon nemen straks vlees mee en dat meng ik door de rijst. Het is een voedzaam maal voor mijn gasten."

Hielke en Sietse brachten ook drie dikke kluiven mee die bij de honden best in de smaak vielen. Ze lagen verwoed op de stukken been te knabbelen en dat was volgens Foppes heel goed voor hun gebit en om de doorstane emoties af te reageren.

De rijst was gaar en het vlees werd erdoorheen gemengd. Alle viervoeters kregen er een portie van, ze smulden alsof ze uitgehongerd waren.

„Dit eten hebben ze bepaald niet vaak geproefd, dat is wel duidelijk," constateerde Foppes. „Er zijn mensen die hun huisdieren de kliekjes geven die er na een maaltijd overblijven, maar zij vergeten dat deze dieren vleeseters zijn en dus van tijd tot tijd vlees moeten eten!"

„Als zij hier steeds zulk lekker eten krijgen, zullen zij graag bij u willen blijven," dacht Kees, want volgens hem was eten het belangrijkste in het leven. En dan vroeg hij: „Moet u nou alle dagen rijst koken?"

„Wel nee, Kees, ik kan ook brood nemen en daar het vlees

doorheen kneden. Mijn kostgangers zijn niet zo erg kieskeurig als ze af en toe maar vlees of vis krijgen!"

Het smaakte de viervoeters goed, alles werd tot de laatste kruimel opgegeten en zo werden zij beste maatjes met Foppes.

„Mag ik wat vragen?" begon Sietse. „Bent u dokter?"

„Dat kan ik niet ontkennen, Sietse."

„Dus het is helemaal niet waar, dat u een orgelman was?" riep Kees.

„Dat heb ik nooit beweerd. Ik weet ook niet hoe dat praatje is ontstaan."

„Dat heeft die malle Gerben ons wijs gemaakt!" riep Louw lachend.

„Zooo? Wie is die Gerben?"

„Hij is mede-eigenaar van de boerderij waar wij deze praam naar terug moeten brengen," vertelde Sietse.

„Aha, meneer Zonderland? Is hij een grappenmaker? Hoe komt hij op het idee om mij een orgelman te noemen?"

„Omdat u op een orgelman lijkt die in de stad woont en dezelfde naam heeft als u," verklaarde Hielke.

„Ik heb dus een dubbelganger?" begreep dokter Foppes. „Dat is niet zo verwonderlijk, want iedereen schijnt wel ergens ter wereld een dubbelganger te hebben!"

„Wilt u geen dokter meer zijn?" vroeg Louw. „Gaat u daarom zo alleen wonen?"

Dokter Foppes begon te lachen. „Als ik het goed begrijp, hebben jullie reeds van alles over mij gefantaseerd, hè? Maar,

jongens, er is niets bijzonders aan de hand. Ik breng hier gewoon mijn vakantie door, dat is alles."

„Dat weten we dan ook weer!" riep Kees. „We moeten de praam terugbrengen, jongens. Gerben staat op de dijk te wachten."

„Tot ziens, dokter," groette Sietse en de Kameleon begon de praam naar Jellema's boerderij te duwen.

Gerben stond te kijken toen de jongens daar aanlegden.

„Gerben!" riep Kees. „Foppes is geen draaiorgelman! Hij is een dokter!"

„Dat heeft hij mij ook verteld, Keesie. Zijn tweelingbroer was een orgelman. Daardoor heb ik mij vergist. Tweelingen lijken immers op elkaar?"

„Het is wel vreemd dat een dokter daar op het eiland gaat kamperen, er een pomp laat slaan en er een woonwagen plaatst met elektriciteit erin," vond Sietse. „Het lijkt wel of hij daar permanent wil blijven wonen, maar hij zegt dat hij er alleen maar zijn vakantie wil doorbrengen. Voor een vakantie ga je toch niet zóveel onkosten maken?"

„Hij kan de wagen en zijn boot later weer verkopen, Sietse!" merkte Gerben op. „Zo krijgt hij een deel van zijn onkosten terug. En als hij ze met winst verkoopt, heeft hij een goedkope vakantie gehad. Zo deed Hidde Woudstra het ook. Hij wilde graag met vakantie naar Indonesië. Het was een droom van hem om daar éénmaal in zijn leven een kijkje te mogen nemen. Maar zo'n reis kost geld, veel geld! En Hidde bezat geen cent. Wellicht was de reis naar Indonesië dan ook

een droom gebleven als hij niet op zekere dag een geweldig goed idee had gekregen. Zoals gewoonlijk zat hij in een boek over Indonesië te lezen en viel het hem op hoeveel last de inwoners daar vaak van de hete zon hebben. En wat doen wij hier in Nederland als de zon wat al te heet schijnt? Dan zoeken wij de schaduw op! Dus wat hadden ze in dat hete Indonesië nodig? Schaduwen! En met die wetenschap ging Hidde zijn reisgeld verdienen. Hij maakte een kwekerij van schaduwen en plaatste overal grote schermen. De schaduwen achter die schermen verzamelde hij en maakte er grote pakketten van die hij naar Indonesië stuurde. Zo ontving hij veel geld en kon hij de reis naar Indonesië maken. Toen hij terugkwam, vertelde hij dat hij nog nooit zoveel had gezweeten als daar in de tropen. Zelfs in de schaduw bakte je er bruin, beweerde hij!"

„Is het waar gebeurd?" vroeg Louw lachend.

„Je moet nooit naar de bekende weg vragen, Louw!"

„Wat gaat er met dat autowrak gebeuren?" vroeg Sietse.

„Dat laat ik rustig liggen," zei Gerben. „De politie moet maar beslissen wat er verder mee gebeuren gaat."

„Als je de motor eruit sloopt, kun je die in de praam monteren," bedacht Kees. „Misschien vaar je dan nog sneller dan de Kameleon."

„Ja, ja, en als ik er vliegtuigbenzine in tank, kan ik er zelfs mee vliegen, hè, Keesie? Maar ik vaar liever minder snel, want dan geniet ik meer van het natuurschoon! Pier Sijsma ging ook eens uit varen om van het zeilen te genieten, maar dat ging

helemaal fout. Hij had een nieuw zeil op zijn boot en voer er trots mee over het meer. Maar toen er een meeuw voorbijvloog, sloeg het zeil dicht en de meeuw zat gevangen! Sijsma heeft de vogel gauw bevrijd en zat erover na te denken hoe het mogelijk was geweest dat het zeil een vogel ving, toen er een eend voorbijvloog. Weer sloeg het zeil dicht en werd de eend gevangen. Jullie begrijpen wel, dat Pier nu heel verbaasd keek en dat werd er niet beter op toen er achtereenvolgens een kievit, een tureluur, een zwaluw en zelfs een reiger door het zeil gevangen werden. De politieboot kwam langs en de brigadier riep bars: „Sijsma, u mag geen vogels vangen! Als u daarmee doorgaat, krijgt u..." Verder kwam de brigadier niet, want het zeil sloeg over zijn hoofd en Pier moest hem eruit bevrijden. De uniformpet viel daarbij te water en dat maakte de brigadier erg kwaad. „Wat voor grappen zijn dit?" riep hij woest. „Heeft u een foefje bedacht om van alles met dit zeil te kunnen vangen? Als u daar niet ogenblikkelijk mee stopt, verbaliseer ik u wegens het overtreden van de jachtwet!"

„Brigadier, ik weet van niets!" verdedigde Sijsma zich.

„Dit zeil klapt zomaar dicht. Ik weet niet hoe dat kan, ik vaar er pas een halfuur mee en als ik bijgelovig was, zou ik denken dat het behekt is!"

De brigadier begon de tuigage van het zeil te onderzoeken toen er een gans voorbijvloog. Tot verbazing van de politieman en Sijsma werd die grote vogel ook door het zeil gevangen.

„Dit wordt te gek!" riep de brigadier uit.

„Dat wordt het zeker," stemde Pier mee in. „Ik neem dit niet langer. Ik ga mijn beklag doen bij de hellingbaas en eis dat hij mij een ander zeil levert!"

„Laat het zeil maar zakken!" gebod de brigadier. „Wij brengen u wel naar de helling." De brigadier wilde graag weten wat er precies met dat zeil aan de hand was en daarom voer de politieboot met de boot van Pier op sleeptouw naar de helling van Gaastra. Daar kwam de aap uit de mouw. Het bleek dat de knecht van Gaastra voor het maken van een nieuw zeil een verkeerde rol doek had genomen. Van die rol had iets anders gemaakt moeten worden. De knecht had dus een vergissing gemaakt en de brigadier kon Sijtsma geen proces-verbaal geven!" Gerben stopte zijn verhaal en keek de jongens aan.

„Maar," begon Kees. „Waar was dat zeildoek dan voor bestemd?"

„Bestemd?" deed Gerben verbaasd.

„Ja," knikte Louw. „Als dat zeildoek niet goed was voor een zeilboot wat moest er dan van gemaakt worden?"

„Weet jij dat dan niet, Louw? Maar, jongetje, als je even nadenkt, weet je het zo! Nietwaar, Sietse? Zeg jij het maar!"

En wat antwoordde Sietse?

„Het was bestemd voor slaapmutsen voor jouw koeien en je hele familie!"

De vrienden lachten luid, maar Gerben vond dat geen gek idee. Die mutsen waren zéker goede muggenvangers geweest

en daardoor zou je dus ongestoord kunnen slapen.

„Maar," vroeg Gerben. „Heeft niemand van jullie ooit gehoord van een vangzeil?"

„Ja! Dat gebruiken ze bij de brandweer om mensen op te vangen die uit brandende huizen springen wist Hielke.

„Juist! Dat vangzeil had dus niet gebruikt mogen worden voor het zeil op een boot. Want wat doet een vangzeil? Vangen natuurlijk! Daar kréég Pier dus last mee en..."

„Ik ga weg!" riep Sietse. „Van zulke verhalen word ik knetter." Hij holde naar de Kameleon, gevolgd door de vrienden.

Gerben keek hen lachend na. Steeds opnieuw vond hij het prachtig als de jongens vol aandacht naar hem luisterden en dan te laat ontdekten hoe ze bij de neus waren genomen.

Thuis vertelden de jongens over de belevenissen met de dierenhandelaar. Moeder Klinkhamer vond dat verhaal lang niet leuk. Het was een schande om dieren te bedwelmen en in een te klein wagentje te vervoeren. Op haar vraag wie er nu voor de viervoeters zorgde, antwoordde Sietse: „Dat doet dokter Foppes!"

„Is de president van de republiek ook al dokter?" vroeg Klinkhamer spottend.

Voordat Klinkhamer dat geloofde, moesten Hielke en Sietse er nog heel wat over vertellen. Het verschil tussen een orgelman en een dokter is per slot van rekening niet gering, nietwaar?

HOOFDSTUK 5 De poezen vertrekken.

Dokter Foppes zorgde uitstekend voor zijn dieren. Ze kregen volop te eten en voelden zich schijnbaar helemaal thuis op het eiland. Bezoekers van de republiek werden door de drie honden geweerd. Woedend blaffend en met de tanden dreigend ontbloot, schrikten zij iedereen af die probeerde aan te leggen. Zelfs de bemanning van de politieboot durfde er pas aan wal te gaan als Foppes de honden terugriep. De brigadier moest weten welke dieren er bij Foppes logeerden, want in de stad kreeg de politie verzoeken om opsporing van vermiste huisdieren. Een mevrouw deed aangifte van de verdwijning van haar Siamese poezen. De politie kon haar vertellen dat de poezen waarschijnlijk op een eiland in het meer bij Lenten logeerden. En zo stopte op een morgen een fraaie auto voor de smederij en kwam een dame op bezoek. Zij groette Klinkhamer en de jongens vriendelijk en vertelde dat zij op aanraden van de politie kwam vragen of de jongens haar naar het eiland konden brengen.

„Vermoedelijk zijn mijn twee Siamezen daar," verklaarde zij.

„Siamezen? O u bedoelt de poezen?" begreep Klinkhamer.

„Wel, mevrouw, de jongens varen u met alle plezier naar de „republiek" van Foppes!"

De dame volgde de jongens naar het boothuis.

„Wij hebben geen salonboot, mevrouw," zei Hielke. „Maar ze vaart prima, u wordt er vast niet zeeziek in!"

„Zeeziek op een meer? Dat is toch niet mogelijk?“ Maar toen mevrouw de Kameleon zag, leek zij wel even te twijfelen. Dan stapte zij resoluut aan boord en ging op het bankje bij de boeg zitten. Sietse startte de motor en ze vertrokken. Snel voer de Kameleon naar het eiland, waarbij de mevrouw zich erover verbaasde dat de afstand zo vlug werd afgelegd. Weldra schoof de Kameleon op de wal en kon mevrouw uitstappen. Maar zij durfde niet, omdat drie honden grommend stonden te wachten. Hielke en Sietse duwden de wakers achteruit en mevrouw kwam aan wal.

In de deuropening van de wagen verscheen dokter Foppes. Aan hem vroeg mevrouw of daar twee Siamese poezen waren. Nauwelijks had ze de vraag gesteld of de poezen kwamen te voorschijn en sprongen uitbundig tegen haar op. Ze hadden hun vrouwtje herkend en de vreugde van het weerzien was van beide kanten groot.

„Ik hoef niet te vragen wat mij de eer van uw bezoek verschaft," lachte Foppes. „Het is meer dan duidelijk dat de poezen uw eigendom zijn."

„Ik ben dolgelukkig dat ik ze terug heb!" riep de mevrouw. „De politie vertelde dat u ze gered heeft uit de handen van een slecht mens! En ze zien er prima verzorgd uit! Mag ik u daarvoor een vergoeding geven?"

„Dat is niet nodig, mevrouw. De poezen waren erg lief en ik vond het prettig ze bij mij te hebben. Mocht u wel iets willen geven, stuurt u dan een bijdrage aan de bond van gehandicapten. Daarmee doet u hen en ook mij een groot

plezier!"

„Dat doe ik, meneer Foppes!"

„En, mevrouw, laat u in het vervolg de poezen niet uit als het al avond is. In het donker worden de dieren gevangen en dat kunt u voorkomen door ze 's nachts binnen te houden!"

De mevrouw beloofde extra op haar dieren te zullen letten en bedankte Foppes nogmaals voor de goede verzorging. Dan ging zij in de Kameleon en de poezen volgden haar trouw. Dat deden zij ook toen mevrouw de boot bij de smederij verliet en naar haar auto liep. Mevrouw opende een portier en de Siamezen sprongen naar binnen waar zij zich op de hoedeplank bij de achterrait nestelden. De jongens en Klinkhamer stonden ernaar te kijken en begrepen dat de poezen wel vaker mee uit rijden waren geweest. Mevrouw vroeg wat zij Hielke en Sietse verschuldigd was voor de hulp, maar natuurlijk werd een beloning afgewezen.

De auto vertrok en Sietse zei: „Dat waren er twee!"

„Hoe twee?" vroeg Hielke.

„Twee van de vijf, suffie! Nog drie honden en Foppes is zijn veestapel kwijt!"

De jongens hoopten ook dat zij snel zouden horen wat voor straf die slechte man zou krijgen.

Kees kwam de smederij binnen, vergezeld van een jongen.

„Ik moet jullie even spreken," deed Kees geheimzinnig.

„Tot uw dienst, meneer Dijkstra!" spotte Sietse en dan gingen ze achter de smederij onder de pereboom zitten.

Louw kwam er ook bij.

„Ga zitten, Louw," nodigde Hielke. „Kees gaat iets belangrijks bespreken en wij zijn de raad van wijze mannen, nou ja, wijze onwijzen!"

Lachend ging Louw zitten.

Kees was nogal ontstemd over de vrolijkheid van de vrienden en met een boos gezicht riep hij: „Er valt niets te lachen als jullie horen waarvoor deze jongen hier is. Hij zoekt zijn broer die hij in geen jaren meer heeft gezien!"

„Dan klopt er iets niet," merkte Sietse op. „Je kunt je broer toch niet zomaar kwijt raken? Hoe oud is hij?"

„Vertel jij het maar, Gerrit," zei Kees.

En de jongen begon: „Toen mijn broer en ik nog klein waren, overleed onze moeder. De voogdijraad besliste dat wij niet bij onze vader konden blijven en daarom werden wij in een tehuis geplaatst. Maar wij wilden terug naar vader en toen hebben wij steeds van alles geweigerd om te doen. We aten niet, wilden niet naar bed en deden alle moeite om te vluchten. Ten einde raad hebben ze mij naar mijn vader laten gaan, maar mijn broer Ruurd stuurden ze naar een tante, de zuster van mijn moeder. Maar wij willen weer bij elkaar zijn, Ruurd wil ook naar vader terug. Hij heeft al een paar maal geprobeerd om ervandoor te gaan, maar dat mislukte steeds. Maar nu ga ik hem daarbij helpen. Van een jongen die vroeger in hetzelfde tehuis was waar wij ook waren, hoorde ik dat mijn broer op een boot door Friesland vaart. Hoe de naam van de boot is, wist hij niet, maar er waren ook een man en een vrouw aan boord en dat zijn natuurlijk mijn oom en

tante. Nu zoek ik bij de meren in de hoop mijn broer te vinden. Dan neem ik hem mee naar huis. Willen jullie mij helpen zoeken?"

De vrienden waren wel bereid om te helpen en Kees deed een voorstel: „Als Gerrit zijn broer Ruurd vindt, brengen wij hen naar het eiland van Foppes. Daar kan niemand hen vandaan halen, want het is een vrije republiek. Zonder toestemming van Foppes kan de politie niet op het eiland komen."

„Dat klopt," grinnikte Sietse. „Als Foppes de honden niet terugroept, vallen ze zelfs de politie aan!"

„Het zou fijn zijn als wij een tijdje konden onderduiken," zei Gerrit. „Wij moeten ons zolang mogelijk schuilhouden, maar wij hebben geen geld om de kosten te betalen!"

„Maak je daar maar geen zorgen over," troostte Hielke. „Wij brengen jullie wel een boterham!"

„En, jongens," riep Kees. „Dan bouwen wij de kampeertent op het eiland en kunnen Gerrit en Ruurd daarin slapen!"

„Maar eerst zal Ruurd gevonden moeten worden," merkte Louw op.

„Goed gezegd, Louw," vond Sietse. „En dan ga ik eerst even benzine halen voor onze boot!" Sietse verdween in de smederij en onze vrienden gingen alvast naar de Kameleon. Sietse kwam terug met een volle jerrycan die hij leeggoot in de tank. Vervolgens bracht hij de lege jerrycan terug naar de werkplaats en kwam dan op een holletje in de boot, roepende: „Kijk, jongens! Deze beurs vond ik in het gras!"

„Die is van mij!" Gerrit strekte meteen zijn hand uit en griste de portemonnee uit Sietse handen.

„Graag gedaan!" riep Sietse spottend.

De motor werd gestart en de Kameleon voer naar het meer. Daar voeren vele boten kriskras door elkaar, iedereen die een vaartuig had, leek wel van deze mooie zomerdag te willen genieten. Tot vermaak van Louw klopte Sietse op de motorkap en riep: „Zoek, Kami! Zoek, mijn bootjelijef! Zeg, Gerrit, bezit jij ook iets van Ruurd waaraan wij de boot kunnen laten ruiken? Want zo weet Kami niet waar we moeten zoeken!"

„Doe niet zo gek!" riep Kees verontwaardigd. „Het lijkt wel of jij het grappig vindt dat Gerrit zijn broer zoekt. Hoe zou jij het vinden als Hielke al een paar jaar weg was?"

„Die gaat niet weg," wist Sietse. „Hielke houdt heel veel van mij, nietwaar, broertje?"

„Jij moet serieus blijven, Sietse. We gaan Gerrit helpen, maar als jij er een potje van maakt, kun je beter thuis blijven!"

„Vooruit dan maar. We gaan eerst langs de oostkust!" Sietse stuurde de Kameleon naar rechts langs de wal waar de weilanden niet door een dijk beschermd werden tegen hoog water. De weilanden lagen hoger dan die in de polder. De sloten tussen de weilanden liepen rechtstreeks in het meer, daardoor was het niet mogelijk langs de oever te lopen of te fietsen.

Tussen de open plekken in de rietkraag lagen boten gemeerd en onze vrienden keken of de broer van Gerrit zich ook

tussen de kampeerders bevond. Sietse liet de Kameleon langzaam varen, zodat iedere boot goed gecontroleerd kon worden.

Af en toe was er een jongen aan dek en dan riep Sietse: „Ruurd!" maar er werd niet op gereageerd.

„Dat is hem niet!" riep Gerrit dan geheel overbodig, waarop Sietse laconiek antwoordde: „Dat dacht ik al."

Louw zat er om te lachen, maar Kees vroeg korzelig: „Kan het niet wat sneller, Sietse? Met deze slakkegang zijn we pas tegen de avond het meer rond gevaren!"

„Als we harder gaan, lopen we de kans dat we Ruurd voorbijvaren zonder hem te zien, Keesie!"

„Ik denk niet dat Ruurd aan deze kant van het meer is!" opperde Gerrit: „We kunnen beter langs de andere oever zoeken!"

„Waarom?" vroeg Sietse verwonderd.

„Dat zegt mijn gevoel mij!" was de zwakke verklaring van Gerrit.

„Ik heb het meteen al gedacht," beweerde Kees. „Sietse moet langs de polderdijk varen, want aan deze kant zijn de weinige aanlegplaatsen meestal bezet!"

„Jij moet maar met Gerrit in jouw roeiboot het meer rond varen," vond Sietse kwaad. „Dan kunnen jullie zoeken waar jullie willen! Zal ik jullie naar de Woudaap brengen?"

„Doe niet zo gek," suste Hielke. „Vaar maar gewoon door. Met een beetje geluk vinden wij Ruurd wel."

„Dat weet ik wel zeker," antwoordde Sietse en dat vond Louw

weer een grappige opmerking.

Er liep een jongen in het weiland.

„Ruurd," riep Sietse.

De jongen bleef staan en keek om.

„Heet jij Ruurd!" vroeg Sietse.

„Wel nee! Ik heet Roelof!"

„Waarom kijk jij dan om als ik Ruurd roep!" mopperde Sietse.

De jongen trok zijn schouders op en liep verder.

„Een ezel in de wei," bromde Sietse en Louw vond het allemaal reuze vermakelijk.

„Wat is er met jou, Sietse Klinkhamer?" vroeg Hielke. „Voel jij je niet lekker? Jij wordt steeds ruzieachtiger!"

„Ik voel me zo lekker als een zieke kip! Het is gelukkig mooi weer, anders was ik thuis gebleven achter de kachel!" Sietse knipoogde tegen Louw die voortdurend zat te lachen tot ergernis van Kees, die riep: „Als Sietse niet meewerkt, vinden we Ruurd nooit!"

„Wij vinden Ruurd wel, Keesje Woudaap! Dat weet ik zeker!" beweerde Sietse: „Ik heb hem al gezien!"

„Waar?"

„Hier met mijn ogen!" riep Sietse. „Waar zou ik anders mee moeten zien?"

„Wat ben jij grappig!" spotte Hielke.

„Het wordt nog veel „grappiger!" voorspelde Sietse. „Jullie zullen er versteld van staan wat we allemaal nog gaan beleven!"

Louw vroeg aan Gerrit waar hij woonde en hoe zijn

achternaam was.

„Ik ben Gerrit Visser en wij wonen in de stad!"

„In Leeuwarden?"

„Ja, in Leeuwarden!"

„Jij woont dus niet in Friesland," merkte Sietse op. „De mensen uit Leeuwarden zeggen: „Wij komen niet uit Friesland! Wij komen uit Leeuwarden!"

„Dat heb ik nog nooit gehoord," deed Gerrit verbaasd.

„Onthou het maar goed en vergeet het niet," raadde Sietse hem aan.

De Kameleon naderde de ingang van het kanaal en Sietse gaf de motor vol gas. Met grote snelheid voeren ze het kanaal binnen.

„Ga je naar Jonkersveen?" vroeg Hielke verwonderd.

„Natuurlijk! We gaan overal kijken. Misschien zit Ruurd met zijn oom en tante op een terrasje."

„Dat geloof ik niet," riep Gerrit.

„Waarom niet?" vroeg Louw.

„Een hele goeie vraag, Louw," prees Sietse.

Gerrit gaf er geen antwoord op.

„Jij kijkt helemaal niet, Gerrit," merkte Louw op. „Of weet jij wel zeker dat Ruurd hier niet is?"

„Ik word moe van al dat zoek," verweerde Gerrit zich.

„Hoe vroeg ben jij vanmorgen op reis gegaan?" vroeg Sietse.

„Hoe laat? Eh... om zeven uur."

„Met de bus?"

„Met de tr... bus!"

„Is dit een verhoor?“ vroeg Hielke.

Op de wal stond een politieagent te kijken. „Waarom varen jullie zo langzaam langs de huizen? Moet er weer kattenkwaad uitgehaald worden?“

„Wij zoeken Ruurd Visser,“ antwoordde Kees.

„Is dat je vader?“ vroeg de agent spottend: „Ga maar in jullie dorp zoeken!“

„Dat doen we,“ riep Sietse en hij liet de Kameleon snel naar het meer varen. Daar stuurde hij tussen de vele vaartuigen door en riep telkens bij het passeren van een boot: „Wil Ruurd Visser zich melden?“

De opvarenden keken verwonderd naar de Kameleon waar Louw steeds zat te lachen. Hij vond dat Sietse deze dag bijzonder grappig was. Ze voeren in wijde bogen rond het eiland, totdat Sietse vroeg: „Hoe laat is het?“

Gerrit bleek een horloge te hebben. „Het is kwart over elf!“

„Dan gaan we, nu je broer halen,“ zei Sietse en hij stuurde de Kameleon naar de boot van de heren die de rattenschilden hadden gekocht. Op het dek lag een jongen die meteen opveerde toen de Kameleon langs zij kwam.

„Schrik maar niet!“ riep Sietse. „Wij zijn geen politie!“

„Hoera, Ruurd, daar heb ik je eindelijk toch gevonden,“ riep Gerrit uit.

„Het duurde wel lang,“ bromde Ruurd.

„Kom maar gauw aan boord, voordat je oom en tante het merken,“ riep Kees.

„Eén momentje, mijne heren,“ waarschuwde Sietse en hij liet

de Kameleon achteruitvaren, zodat Ruurd niet kon overstappen.

„Hoe is je achternaam, Ruurd?" vroeg Sietse. Ruurd weifelde met het geven van een antwoord en zei dan: „Dezelfde als die van mijn broer."

„Aha, dat is grappig. Jij heet dus... eh... Visser?"

„Wel nee!"

„Juist. Jullie hebben het gehoord," riep Sietse. „Gerrit zegt dat hij Visser heet, maar zijn broer ontkent dat. Dus worden wij in de maling genomen!"

„Wel nee!" riep Gerrit. „Het is maar een grapje. Onze achternaam is Kroon!"

„Jij moet niet op alle slakken zout leggen, Sietse," vond Kees. „Laten we die jongens gauw naar het eiland brengen. Daar zijn ze veilig!"

„Wacht even," begon Hielke. „Als de twee broers elkaar in geen jaren hebben gezien, dan vind ik dat zij niet erg uitbundig deden bij hun ontmoeting! Ruurd mopperde zelfs dat het zo lang had geduurd voor wij bij hem kwamen. Hij zat gewoon op ons te wachten. Dat was dus afgesproken werk! Daaróm wilde Gerrit liever niet langs de andere oever zoeken en ook niet in Jonkersveen!"

„Ik begrijp het niet goed," twijfelde Kees.

„Kijk maar in de portemonnee van Gerrit! Dan kom je er wel achter, Kees," riep Sietse.

De Kameleon dreef naar de wal en onverwachts nam Gerrit een sprong. Daarbij kreeg hij natte voeten, maar hij bereikte

wel de wal. Vlug klauterde hij tegen de dijk op en samen met Ruurd holden zij in de richting van Jonkersveen.

„Zal ik de politieboot waarschuwen?" vroeg Sietse.

„Die twee deugen niet! Ze komen uit Bussum en ze hebben een dikke portemonnee vol briefjes van honderd!"

„Heb jij in die portemonnee gekeken?" begreep Hielke.

„Natuurlijk. Toen ik dat ding vond, voelde ik hoe gevuld hij was en dus keek ik erin. Er stond een adres in van iemand uit Bussum, maar de naam heb ik niet goed kunnen lezen."

„Wat een schurken!" riep Kees uit. „Zij wilden hier op onze kosten kamperen en ik wilde zelfs de tent voor hen bouwen! Die boeven dachten dat zij die achterlijke boertjes wei te pakken konden nemen. Maar zij moeten zelf gepakt worden! Waarschuw de politie, Sietse!"

De politieboot voer reeds achter de vluchtende jongens aan. Door de luidspreker sommeerde de brigadier hen om te blijven staan, maar in plaats daarvan verdween het tweetal achter de dijk en vluchtte verder door de weilanden.

„Die worden wel gepakt," voorspelde Louw. „Zij hebben dat geld natuurlijk geroofd."

Sietse stuurde de Kameleon huiswaarts.

Terwijl zij de Woudaap naderden, snoefde Kees: „Als die twee weer in ons dorp durven komen, sla ik er op los! Ik had hen graag willen helpen, maar ik laat mij niet bedriegen, want dat vind ik misselijk!"

„Jij hebt gelijk, Kees," stemde Sietse mee in. „Maar als jij straks vijf pannenkoeken hebt gegeten, ben je alles wel

vergeten!"

De Kameleon legde aan en Kees sprong op de wal. Zijn vader, die stond te kijken, zag verwonderd hoe Kees in de lucht stond te snuiven en te ruiken.

„Ben jij een speurhond, Keesie?"

„Sietse zegt dat wij pannekoeken krijgen, maar ik ruik niets!"

„Sietse heeft deeg in zijn hoofd, Kees!"

„En dat is heel wat anders dan een leeg hoofd," kaatste Sietse terug.

„Bedoel jij mij daarmee?" riep Dijkstra kwaad.

„We gaan al!" riep Sietse en lachend voeren de vrienden naar huis.

Ze naderden de brug, die omhoog gedraaid werd voor een schip dat uit het dorp kwam. Maar dan liet de brugwachter de brug weer zakken om een ambulance voorrang te geven die met huilende sirenes om de hoek naderde. Het schip de „Elisabeth" moest gauw het anker uitgooien en de motor in de achteruit zetten om een aanvaring met de brug te voorkomen. Een zwaar schip kun je niet zomaar laten stoppen, het glijdt tientallen meters door, voor het helemaal stilligt.

De ambulance passeerde snel en dan begon de brugwachter heel vlug te draaien om de brug weer te openen. De klep was nauwelijks een meter omhoog of de boeg van het schip gleed er reeds onder.

Naarmate de klep van een brug hoger komt en meer rechtop gaat staan, gaat het draaien aan de lier lichter. De brugwachter kon de slinger dan ook sneller en sneller ronddraaien, totdat

het schip veilig kon doorvaren.

„Dat was op het nippertje," riep de schipper, terwijl hij het anker binnenhaalde.

Maar wat was dat? Aan het anker hing een dikke, ronde slang of was het een reuze paling?

„Drommels!" riep de brugwachter. „Je hebt de elektriciteitskabel stuk getrokken! Er staat op dat bord dat je daar geen anker mag uitgooien!"

„Had ik dan de brug kapot moeten rammen?" riep de schipper kwaad. „Als je de brug had open gelaten in plaats van hem vlak voor mijn neus dicht te klappen, was er niets gebeurd. De jongens kunnen getuigen dat ik uit nood heb gehandeld en dat kwam door u!"

Het stuk kabel gleed van het anker af en het schip voer het meer op. De brugwachter belde het elektriciteitsbedrijf om de storing te melden.

„Nu staat onze boot onder stroom," beweerde Sietse. „Alle stroom loopt uit de kabel in het water. Als het lang duurt, begint het water te koken!"

„Dat kan toch niet?" wierp Louw tegen.

„Wel nee, de stoppen in het transformatiehuisje zijn allang doorgeslagen," wist Hielke. „Dat gebeurt altijd als er een stroomonderbreking is."

De Kameleon voer het boothuis binnen en Sietse riep: „Willen de getuigen van de „Elisabeth" uitstappen?"

Ze liepen naar de smederij waar Klinkhamer bezig was de stoppen van het schakelbord te controleren.

„Dat is niet nodig, vader!" riep Hielke. „Een schip heeft met zijn anker de kabel stuk getrokken. Daardoor zit iedereen zonder stroom!"

„Hm," mopperde Klinkhamer. „Hoe kon die schipper zo dom zijn? Nu zit het hele dorp zonder stroom. Enfin, dan gaan we maar naar moeder, het eten zal wel klaar zijn."

Louw holde naar het dorp en de familie Klinkhamer deed zich te goed aan het eten dat moeder op tafel had „getoverd", zoals Klinkhamer het noemde.

's Middags kwam veldwachter Zwart, vergezeld van een meneer in de smederij.

„Zeg, jongens?" begon Zwart. „Deze meneer is ingenieur Van Veen die graag van jullie wil horen hoe de toedracht was bij het stukvaren van de kabel. Volgens de brugwachter moest hij de brug weer sluiten voor een ambulance en toen wierp de schipper van schrik het anker uit, waar het niet mocht. Klopt dat?"

„Als de schipper het anker niet had gebruikt," antwoordde Hielke, „was het schip tegen de brug gebotst!"

„Wie heeft er eigenlijk voorrang?" vroeg Sietse. „De ambulance of een schip?"

„Dat wordt ter beoordeling aan de brugwachter overgelaten," verklaarde meneer Van Veen. „Maar de vraag is, was het beslist noodzakelijk dat de schipper het anker ging gebruiken? Had hij zijn schip niet tegen de wal kunnen sturen?"

„Op zo'n korte afstand kun je een groot schip maar niet even

van koers laten veranderen," wist Sietse. „Het is geen fiets waarvan je het stuur omgooit om een zijweg in te slaan! De elektriciteitsmaatschappij moet niet zo dom zijn om daar zo ondiep een kabel te leggen, dat vraagt om ongelukken!"

„Zo, eigenwijs jongetje! Weet jij het beter? Waar moet de kabel dan liggen?" vroeg de ingenieur ontstemd.

„Vlak voor de brug," antwoordde Sietse. „Want daar gooit een schipper geen anker uit. De schipper van de „Elisabeth" treft geen schuld. De schuld ligt bij degenen die de kabel op een verkeerde plaats hebben gelegd."

Meneer Van Veen keek Sietse met een paar boze ogen aan en verliet zonder te groeten de smederij.

„Dat heb jij goed versierd, Sietse," zei Zwart. „En ik geloof dat jij nog gelijk hebt ook! In ieder geval ben ik nog niet overtuigd, waarom ik de schipper een procesverbaal moet geven. Want dat eiste die ingenieur. Ik ga eerst eens uitzoeken of die ambulance wel een patiënt vervoerde of dat de chauffeur onnodig de sirene liet loeien, omdat hij vlug naar huis wilde." Zwart vertrok naar het gemeentehuis. En dan kwam de bakker een taart in de smederij brengen.

„Moet die hier zijn?" vroegen de jongens verrast. „Heeft u een taart besteld, vader?"

„Ja! Er is geen stroom, dus heb ik een vrije middag en wat kunnen we dan beter doen dan alvast een kersttaart op te smullen?" fantaseerde Klinkhamer.

„Deze taart bestelde een halve gare mevrouw voor jullie," vertelde de bakker. „Zij had twee poezen in haar auto! Nou

vraag ik jullie, wie gaat er nu een eindje rijden met poezen?"

„Dat doet er niet toe," riep Sietse. „Als de taart maar niet halfgaar is!"

„Wat denk jij wel, kwajongen, dat ik geen taarten kan bakken? Hier, schrok het maar gauw op!" De bakker duwde Sietse de doos in de handen en verliet driftig de smederij.

„Hm," bromde Sietse. „Dat is de tweede al die hier kwaad wegloopt. Ik schijn niet erg in de smaak te vallen."

Dat deed de taart wel. De familie Klinkhamer smulde!

HOOFDSTUK 6 Een complot tegen de professor

De volgende morgen kwam Jaap Koelman in de smederij. Jaap was een paar jaar geleden een fabriekje van kinderwagens begonnen samen met meneer Voogd, een groentehandelaar uit de stad. Zoals vele lezers zich nog wel zullen herinneren, hebben Hielke en Sietse heel goed geholpen bij het tot stand komen van het fabriekje. De Kovo kinderwagens werden nu overal in het land verkocht en dus gingen de zaken goed voor Jaap en zijn compagnon. Een zaak die wil blijven floreren moet steeds met iets nieuws op de markt komen en die mogelijkheid deed zich nu voor bij de kinderwagenfabriek. Dat kwam Jaap in de smederij vertellen, want Klinkhamer was een goede raadgever. Als vakman kon hij een verstandig oordeel vellen over diverse constructies.

Jaap legde een tekening op de werkbank en vroeg: „Wat zegt u hiervan, Klinkhamer? Is dat een product om mee in zee te gaan?”

„Nee!” antwoordde Klinkhamer lachend. „Want dan verdrink je. Het is geen waterfiets!”

Hielke en Sietse die de tekening ook bekeken, riepen verwonderd: „Maar dat is geen kinderwagen! Het lijkt wel een invalidenwagen!”

„Dat is het ook,” knikte Jaap. „Deze tekening kreeg ik van die zonderling die in z'n eentje op het eiland is gaan wonen. Hij

vroeg of ik dit kon leveren en wanneer de prijs niet te hoog werd, kon ik rekenen op een grote bestelling. De vraag is evenwel, moet ik dit serieus nemen of is het een bedenksel van iemand die een beetje hoteldebotel is?"

„Hoteldebotel?" vroeg Hielke.

„Nou ja, als iemand in afzondering leeft, krijgt hij soms gekke ideeën," meende Jaap.

„Maar dit is geen gek idee, Jaap," vond Klinkhamer. „Ik heb gelezen dat er geklaagd wordt over de hoge prijzen van invalidenwagens en dat vindt mede zijn oorzaak in het geringe aanbod dat er op de markt is. Je kunt zeggen: er is een gat in de markt en als jij dat gat opvult door ook invalidenwagens te gaan maken, kan jouw bedrijf zich wellicht flink uitbreiden!"

„Nu begrijp ik het," riep Sietse. „Toen die mevrouw van de Siamezen een vergoeding wilde geven, zei Foppes tegen haar: schenk het geld maar aan de bond van invaliden. Daarmee doet u hen een groot plezier en mij ook. Dus heeft Foppes zeker iets te maken met de hulp aan invaliden, want hij is ook dokter!"

„Dokter?" deed Jaap verbaasd. „Kampeert een dokter in zijn eentje op het eiland in een schaftwagen? Dat vind ik niet normaal!"

„Kost het maken van zo'n invalidenwagen veel geld, Jaap?" vroeg Klinkhamer. „Je zou het toch kunnen proberen? Ik weet zeker dat jij er iets goeds van maakt en als de prijs niet te hoog wordt, verkoop jij ze net zo vlot als de kinderwagens. Laat die Foppes op het eiland misschien een beetje vreemd

zijn, het idee is lang niet slecht! Wat zegt je compagnon Voogd ervan?"

Jaap begon te lachen. „Voogd was meteen enthousiast, hij is zelfs al aan het uitzoeken waar hij die wagens kan verkopen."

„Juist! Voogd is jouw stuwende kracht, Jaap!" vond Klinkhamer. „Ga maar gauw zo'n wagentje maken, ik heb het vermoeden dat er een goede boterham in zit!"

„Oké. Ik ga het proberen! Bedankt voor uw raad, Klinkhamer, tot ziens!" Jaap nam de tekening van de werkbank en ging terug naar het dorp.

„Dus wij krijgen er twee fabrieken bij," merkte Sietse op. „Een invalidenwagenfabriek en een rattenschildenfabriek!"

„En dit is muziek!" rijmde Hielke, terwijl hij met een zware hamer een klap op de werkbank gaf, met het gevolg dat een blikken bus vol boutjes en moertjes op de grond tuimelde.

„Ben je nu helemaal belatafeld!" bulderde Klinkhamer. „Vooruit opzoeken die handel!"

Hielke en Sietse kropen over de vloer om alle moertjes en boutjes te verzamelen en in de bus te doen, toen Gerben binnenkwam.

Hij struikelde bijna over de kruipende jongens en riep: „Wilverdraaid, Klinkhamer! Wat heeft u twee mooie honden. Zijn ze lief?" Daarbij aaide hij Hielke en Sietse over hun hoofden, maar dat deed hij met opzet zo hardhandig dat de tweeling luid protesteerde met de minder vleiende benamingen als: varkensmester, boerenkinkel, enzovoort.

„Hé, hé," kwam Klinkhamer tussenbeide. „Een beetje

beleefder tegen een klant mag ook."

„Juist," viel Gerben bij. „Want ik ben geen boerenkinkel. Ik ben een boerenkever!"

„Nou ja..." zei Klinkhamer en hij ging er maar niet verder op in, want het was duidelijk dat het Gerben totaal niets uitmaakte waarvoor ze hem uitscholden.

„Hoe staan de zaken, Klinkhamer?" vroeg Gerben. „Heeft u het druk?"

„Hier wordt volop gewerkt, Gerben. Had jij een karweitje voor mij?"

„Ik zou graag een geconstrueerde mast voor een windmolen willen hebben," zei Gerben en hij spreidde een tekening uit op de werkbank. „Kijk, dit kreeg ik van elektriciën Groen. Hij adviseerde mij om een stevige mast te laten maken, zodat er een flinke grote winddynamo op geplaatst kan worden. Hoe groter de dynamo hoe meer stroom en volgens Groen kan daarmee de boerderij plus mijn huis royaal voorzien worden van elektriciteit!"

„Als het waait," vulde Sietse aan.

„Geen paniek!" antwoordde Gerben. „Als er geen wind is, maak ik de kat kwaad! Die begint dan te blazen en zorgt voor wind!"

„Waarom zet je zo'n ding niet op het dak van de grote schuur?" vroeg Hielke.

„Dan moet het dak verstevigd worden, Hielke. Dat geeft veel herrie en kost minstens zo veel. En voor blikseminslag lijkt het mij nogal gevaarlijk. Wat denkt u ervan, Klinkhamer?"

Kunt u zo'n mast leveren?"

„Met alle plezier, Gerben! Als er maar geen haast mee is!"

„Haast?" riep Gerben. „Dat woord bestaat niet op het platteland. De dichter zegt immers: „Gezapig rolt het leven van de landman verder." Dus geen haast, Klinkhamer! Als het maar gauw klaar is," voegde hij er ondeugend lachend aan toe.

„Wel, Gerben, ik zal het benodigde ijzer bestellen en dan zo spoedig mogelijk met de constructie beginnen," beloofde Klinkhamer.

„Jij bent zeker op dit idee gekomen door Foppes?" vroeg Hielke.

„Inderdaad, vriend. Foppes is goed bij de tijd. Maar ja, daarvoor is hij ook een dokter."

Veldwachter Zwart kwam in de smederij. Hij bekeek de tekening en zei: „Zo, zo, Gerben? Ga jij een centrale bouwen? Jij weet ook overal brood uit te halen, broer. Te land en in de lucht..."

„En ter melkzee!" vulde Sietse aan.

„Die Sietse!" lachte Gerben. „Te land, ter melkzee en in de lucht! Hoe bedenkt je het? Van wie leer jij zulke gekke grappen?"

„Dat is geen vraag," vond Zwart. „Dat is overal bekend. Er is hier maar één leermeester in „onzinnerie" en dat ben jij, meneer Zonderland!"

„In de „onzinnerie?" herhaalde Gerben verbaasd. „Tjonge, heeft u er ook les in gehad?"

„Ik heb van jou geen lessen nodig, broer! Maar denk jij er wel

even aan om de nodige vergunningen te vragen voor de bouw van zo'n hoge mast?"

„Heeft Foppes ook een vergunning gevraagd?"

„Foppes hoeft geen vergunning te vragen, hij woont in zijn eigen republiek en bepaalt zelf wat wel of niet mag. Trouwens, het molentje van hem is niet hoog!"

„Hoe hoog mag een molen zijn? Weet u dat?"

„Ik meen van zestien meter, maar dat kun je beter op het gemeentehuis vragen."

„Dat heeft Groen reeds gedaan, hij heeft voor de vergunning gezorgd. Dus, Klinkhamer, u kunt uw gang gaan!"

Er stopte een auto voor de deur en een meneer stapte uit.

„Goedemorgen," groette hij stug. „Zeg, veldwachter, op het eiland woont iemand die daar niet hoort! Voor zover mij bekend is, worden geen kampeervergunningen voor het eiland verstrekt! Het is toch een schande als zo'n mooi eiland ontsierd wordt door allerlei bouwsels? Als er niet tegen wordt opgetreden, ontstaat daar straks een illegale nederzetting van houten en plaatijzeren hutten! Dat trekt allerlei gespuis aan en dan wordt het daar een broeinest van ontucht en misdaad. Het gevolg zal zijn dat dit meer een slechte naam krijgt waar geen vakantieganger meer wil varen! De dorpen ondervinden dan de terugslag als er geen gasten op bezoek komen. Zoiets kan niet getolereerd worden. Veldwachter, u als man van het gezag moet er tegen optreden en die man met zijn hele hutje en mutje laten weghalen."

„Heel goed gezegd, meneer!" riep Gerben. „Het is zoals u

zegt een grote schande! Ik erger mij iedere morgen blauw als ik bij het opstaan over het meer kijk en ik zie dat woonwagenkamp daar te midden van het spiegelende watervlak. Het is een aanfluiting voor ons fraaie meer! De mensen die bij het Paviljoen op het terras zitten, vinden unaniem dat die rommel van het eiland moet verdwijnen. En, zoals meneer zegt, zo spoedig mogelijk, anders komt daar van alles op af en ontstaat er een krottendorp. Daar moet u nodig wat aan doen, meneer Zwart!"

„Juist!" begon de meneer weer. „Daar moet wat aan gedaan worden, voordat het uit de hand loopt, veldwachter. Als het niet goedschiks gaat dan maar kwaadschiks. Die meneer," hij wees naar Gerben, „zal u wel willen assisteren."

„Dat zullen we bekijken," antwoordde Gerben. „Maar ik wil er wel bij zijn als er tegen die kluizenaar wordt opgetreden."

„En wij helpen ook," riepen Hielke en Sietse.

„En wat bent u van plan, veldwachter?" vroeg de meneer.

„Moet ik u dat uitleggen?" bitste Zwart kwaad. „Ik heb geen bevoegdheid om enig gezag op het eiland uit te oefenen. Maar u evenmin! En ik waarschuw u, als u er een rel gaat maken, dat ik dan wel bevoegd ben om u in de kraag te grijpen!"

„Weet u wel tegen wie u spreekt?" brieste de meneer. „Ik ben meester in de rechten en lid van de Gedeputeerde Staten! Mijn naam is Romkema, ik reis door Friesland om het milieu te beschermen! Hoelang staat die wagen reeds op het eiland?"

„Drieëneenhalve week," riep Sietse.

Romkema leek wel te schrikken van die mededeling. „Maar dan wordt het de hoogste tijd dat daar een stokje voor gestoken wordt!" pep hij. „De wagen moet beslist voor het einde van de week vertrokken zijn. Dat eis ik, veldwachter! Verstaat u dat?"

Klinkhamer begon zich aan die bevelende toon te ergeren. En omdat hij de baas was in de smederij, kon niemand hem beletten, dat hij meneer Romkema in zijn kraag greep en hem hardhandig buiten de deur zette met de waarschuwing: „Als u een vinger uitsteekt naar Foppes, krijgt u met mij te doen."

Gerben haastte zich ook naar buiten en beduidde de jongens, die hem wilden volgen om in de werkplaats te blijven.

„Meneer Romkema!" riep Gerben. „Ik ben boer en kan over de nodige manschappen beschikken. Zo nodig, wil ik u wel helpen om het eiland te ontruimen."

„Aha, dat zou reuze prettig zijn, meneer... eh..."

„Zegt u maar Gerben. Wij doen hier nooit zo officieel!"

„Wel, meneer Gerben, als u een mogelijkheid ziet om die woonwagenbewoner nog voor het einde van de week van het eiland te verwijderen krijgt u van mij een beloning."

„Zóóó?" deed Gerben verbaasd. „Dus ik kan er zelfs nog iets mee verdienen? Is het u dan zoveel waard dat die dokter Foppes vertrekt?"

„Foppes? Zo heet hij niet. Dat is een schuilnaam. Hij heet professor dokter Foekes! Hij doceert anatomie aan de universiteit en hij is een specialist in het aanleggen van

prothesen voor invaliden. Hij is een man van aanzien, maar dat geeft hem nog niet het recht om zich ongevraagd op dat eiland te vestigen, zonder rekening te houden met het milieu. Het ergert mij als die heren menen dat zij zich vanwege hun positie alles kunnen veroorloven. De wetten gelden voor ons allemaal of je nu rijk bent of arm! Omdat ik een man van de wet ben, eis ik dat ook professor Foekes er aan moet gehoorzamen! Dus moet hij ogenblikkelijk dat eiland verlaten!"

„Maar daarvoor hebben wij toch de politie?" merkte Gerben op. „Zij zijn toch de aangewezen personen om Foekes te verwijderen?"

„U heeft wel gelijk, meneer Gerben, maar dat wordt een juridische kwestie. De professor heeft ontdekt dat het eiland een soort van niemandsland is, omdat het bij geen enkele gemeente is ingedeeld. Maar het behoort natuurlijk aan de staat. De staat zou gedwongen kunnen worden om te bewijzen dat zij de rechten over het eiland bezit. Maar misschien vindt de staat het niet belangrijk genoeg om voor zo'n klein stukje grond een proces aan te spannen en dan kan Foekes daar tot in lengte van dagen blijven zitten. Als wij dus niet ingrijpen, blijft het eiland een dissonant in het landschap!"

Gerben, die deed alsof hij het met Romkema eens was, beweerde dat de wagen wel moest vertrekken, maar vroeg waarom het beslist deze week moest gebeuren. Kon het niet een paar dagen later?

„Nee! Beslist niet!" aldus Romkema. „Zoiets mag niet op de

lange baan worden geschoven, want dan heeft het geen zin meer. Als u dus iets verdienen wilt, zorgt u er dan voor dat de wagen deze week nog wordt weggehaald! Kan ik daarop rekenen?"

„Ik zal mijn best doen," beloofde Gerben.

Meneer Romkema keek op zijn horloge en had toen plotseling haast om te vertrekken.

„In het weekend kom ik terug om te kijken of u geslaagd bent! Tot ziens, meneer Gerben!"

Advocaat Romkema vertrok en Gerben ging terug in de smederij waar Zwart en de jongens stonden te wachten op wat Gerben te vertellen had.

„Dat is een gladder jongen," riep Gerben. „Ik kan geld verdienen als ik ervoor zorg dat professor dokter Foekes voor het einde van de week vertrekt. Waarom daar zo'n haast bij is, kon ik niet te weten komen, maar ik vind het wel verdacht!"

Er liep iemand langs de zijramen van de smederij. Het was dokter Foekes die binnenkwam en een lege jerrycan op de werkbank zette. Hij vroeg om benzine.

„Mag ik u wat vragen?" begon Gerben. „Kent u een meneer Romkema? Hij is lid van Gedeputeerde Staten!"

„Advocaat Romkema? Ja zeker! Die ken ik!"

„Hij was hier en bood mij geld als ik ervoor zorgde dat u nog deze week van het eiland vertrok!"

„Dat is fraai!" riep dokter Foekes. „Ik mag dus blij zijn dat de advocaat mijn verblijfplaats niet eerder heeft ontdekt. Ik had dan van hem veel tegenwerking kunnen verwachten!"

„Begrijp ik het goed?" vroeg Zwart. „Dat die meneer Romkema het speciaal op u begrepen heeft?"

„Tja, dat wil zeggen, hij wordt gestuurd door een groepje heren, die vrezen dat zij een weddenschap gaan verliezen. Het is beter dat ik u alles vertel, want zoals de situatie nu is, kan het weieens nodig zijn dat ik jullie om hulp moet vragen."

„Uw republiek moet lid worden van de Navo!" grapte Gerben.

„Dan krijgt u hulp van al de aangesloten landen!"

„Een goede raad, Gerben," lachte de professor. „Maar voordat mijn lidmaatschap geregeld is, hebben de heren mij allang van het eiland verdreven!"

„Maar hoe zit het dan met die weddenschap?" wilde Klinkhamer graag weten.

„Wel, ik ben lid van een sociëteit waar vele goed gesitueerde heren elkaar ontmoeten. Ik wil liever geen namen noemen, maar op een avond zat meneer X zich daar te beklagen dat hij zelfs over zijn eigen erf geen baas was. De overheid bemoeit zich overal mee, beweerde hij, voor het geringste dat je thuis wilt veranderen, moet je een vergunning hebben. X wilde in de grote tuin achter zijn woning een garage bouwen, maar wat hij ook probeerde, hij kreeg geen toestemming van de gemeente. In dit land mag je zoetjes aan niets meer, vond hij. Als vroeger iemand een stuk grond bezat, kon hij er op bouwen wat hij maar wilde. „Kom, kom," zei ik. „Zo erg is het toch niet?"

„Het is veel erger!" riep X. „Wanneer u een huis wilt kopen in een andere gemeente en u betaalt de eigenaar contant, dan

kan de gemeente weigeren u toe te laten en gaat de koop niet door. Ik zou weleens willen weten of er hier in Nederland nog iemand de mogelijkheid ziet om zich op een stukje grond te vestigen waar de overheid hem niets kan verbieden, waar hij dus echt eigen baas is. Ik geef tienduizend gulden als iemand van jullie het weet te presteren om in Nederland een stuk grond te bemachtigen waar niemand hem de wet kan voorschrijven!"

„Krijg ik tienduizend gulden als ik die prestatie weet te leveren?" vroeg ik.

En toen kwamen meerdere heren mij geld aanbieden als ik mij ergens wist te vestigen zonder daarvoor diverse vergunningen aan te vragen. Het bedrag dat uitgelooft werd, was tenslotte zó groot dat ik toehapte. Een notaris, die ook lid van de sociëteit is, maakte een stuk op waarin werd bepaald dat ik minstens een maand eigenaar moest zijn van een stuk grond niet kleiner dan honderd vierkante meter en waar ik uitsluitend de zeggenschap over zou hebben. Mocht ik niet slagen dan moest ik duizend gulden in de kas van de sociëteit storten. Ik ging akkoord en tekende het contract. Iedereen verklaarde mij voor gek toen ik de handtekening zette. Ze waren ervan overtuigd dat ik zou verliezen. Maar nu schijnen ze ontdekt te hebben dat ik over drie dagen winnaar ben. Daarom hebben ze advocaat Romkema opdracht gegeven dit te verhinderen. Het gaat om een belangrijk bedrag, dus zullen de heren alle middelen te baat nemen om te voorkomen dat ik een maand lang de baas blijf op het eiland."

„En gaat u met dat geld, als u het wint, gehandicapten helpen?" vroeg Sietse.

„Goed geraten, vriend!"

„Juist," bromde Zwart. „Dus Foekes moet blijven!"

Allemaal keken ze onze veldwachter verrast aan bij die uitspraak.

„Wat is er?" vroeg Zwart. „Zijn jullie het er niet mee eens?"

„Maar meneer Zwart!" riep Gerben. „Wij zijn heel blij dat u zich voor dokter Foekes wilt inzetten. Foekes moet blijven. Dat is een prachtige leuze! Jongens, er is werk voor jullie om er een reclamebord voor te maken."

„Dat doen we!" beloofde Sietse. „Maar wat doe jij, Gerben?"

„Ik richt een privé-legertje op ter bescherming van de republiek Foekes!"

„Als jij maar niet buiten je boekje gaat, broer," waarschuwde Zwart. „Welke personen moeten jou helpen? De brandweer?"

„Hé, daar had ik nog niet aan gedacht. Het is een goed idee. Als er moeilijkheden bij het eiland dreigen, zetten wij de spuit erop! Maar tevens hoop ik op de medewerking van de studenten die weer in de Mariahoeve logeren."

„Ja, ja, jij wilt er een feestje van maken," begreep Zwart. „Maar hou het wel netjes, hè?" Zwart verliet de smederij en dokter Foekes bedankte Gerben voor de aangeboden hulp.

„Ik hoop niet dat er een veldslag geleverd wordt," zei hij. „Maar ik vertrouw ook op mijn drie honden. Zij hebben tot nu toe iedere indringer van het eiland verjaagd en zullen dat

zeker blijven doen."

„Totdat de eigenaars van de honden komen opdagen," merkte Hielke op. „Want dan raakt u uw bewakers kwijt."

„Dat is waar, Hielke, maar alleen de eigenaar van de Duitse herder meldde zich. Ik stemde erin toe dat hij zijn hond zou meenemen, maar het dier wilde niets meer van zijn baas weten. Integendeel, hij vloog hem aan en de man vluchtte hals over kop in zijn boot. Toen mocht ik dat „ondier" houden. Het was altijd al een vals mormel geweest, beweerde hij. Wel nu, de hond is net zo gehoorzaam en lief alsof hij vanaf zijn geboorte bij mij gewoond heeft. Hij mag voor altijd bij mij blijven en de andere twee ook! En dat herinnert mij eraan dat ik nog voer voor hen moet kopen. Tot ziens, heren!" Professor Foekes ging naar zijn boot achter de smederij en voer naar het Raadhuisplein.

„Ik moest ook maar gaan," zei Gerben. „De mast kan ik toch niet meenemen, die is nog lang niet klaar."

„Wou jij een mast van zestien meter lengte meenemen op je fiets?" vroeg Sietse spottend. „Dat zou een mooi gezwieber worden. En je kreeg bovendien een proces-verbaal omdat je niet van die grote lengtes mag vervoeren op je fiets."

„Dan zet ik de mast recht omhoog op de bagagedrager," fantaseerde Gerben. „En als ik voor de wind heb, hang ik er een zeil aan en vlieg ik naar huis."

„Onzin," riep Sietse.

„Dat zei Piet Kilo ook toen hij meewerkte aan het plaatsen van hoge masten voor de elektriciteitskabels. De opzichter

vroeg of Piet de hoogte van zo'n mast even wilde meten. Dat wilde Piet met alle plezier doen en hij klom al metende, meter voor meter omhoog.

„Wat doe je nou?“ vroeg de opzichter verbaasd.

„De hoogte meten!“ riep Piet.

„Maar je kunt toch veel gemakkelijker de lengte van de mast meten die hier op de grond ligt?“ beduidde de opzichter.

„Onzin,“ vond Piet. „U vroeg om de hoogte, maar niet om de lengte.“

„Dat is een oud verhaal, Gerben. Weet je niets beters?“ vroeg Sietse.

„Ja! Jullie moeten borden maken met erop: Foekes moet blijven en Handen af van Foekes. Veel succes met de slogans en tot ziens!“

Gerben vertrok en de jongens gingen stukken karton zoeken waar de leuzen op geschreven konden worden.

„Waar zullen we de borden plaatsen?“ vroeg Hielke.

„Rondom op het eiland,“ dacht Sietse.

Louw kwam ook opdagen, hij was meteen enthousiast toen hij hoorde welke plannen zijn vrienden hadden.

Ze verzamelden zes grote stukken karton en enige latten om in de grond te duwen en er de borden aan vast te spijkeren. Met dit materiaal voeren ze naar de Woudaap waar Kees stond te mopperen, omdat zijn vrienden zo laat kwamen. Maar toen ze hem vertelden oyer professor Foekes kwam Dijkstra ook mee luisteren.

„Zo, zo?“ begreep Dijkstra. „Die professor kampeert daar

vanwege een weddenschap? En als hij wint, gaat hij met het geld gehandicapten helpen? Wel, dan moet Foekes blijven!"

„Dat zetten we op een bord!" riep Kees. En dan keek hij verrast naar Sietse die zes borden uit de boot haalde. „Waren jullie het al van plan?" vroeg hij.

„Natuurlijk, jö!"

„Dan zal ik jullie een pot verf geven, voordat Kees in mijn schuurtje gaat grasduinen," besloot Dijkstra.

Even later lagen de jongens op hun knieën naast de molen waar zij op de borden karton, de leuzen schilderden:

Foekes moet blijven en Handen af van Foekes.

Een paar studenten die langskwamen, bleven staan en vroegen wat die slogans te betekenen hadden.

„Wij willen professor dokter Foekes helpen," vertelde Sietse.

„Als hij nog drie dagen op het eiland blijft kamperen, kan hij door een weddenschap veel geld ontvangen, waarmee hij invaliden wil helpen. Maar de heren die de weddenschap moeten betalen, proberen Foekes van het eiland te verdrijven, voordat een maand is verstreken."

„Aha! Dus als de professor daar nog drie dagen blijft, is hij er een maand en heeft hij de weddenschap gewonnen?" begrepen de studenten. „Dan zullen wij de professor ook helpen." Met die belofte gingen de heren naar de Mariahoeve waar zij hun studiegenoten op de hoogte brachten van wat er op het eiland stond te gebeuren.

's Middags gingen de jongens naar het eiland en plaatsten er de borden. Rondom kon men nu lezen dat Foekes moest

blijven, waarbij tevens iedereen werd gewaarschuwd om met de handen van Foekes af te blijven. De politieboot legde aan en de brigadier vroeg wat die borden te betekenen hadden. De politiemannen luisterden vol interesse naar het verhaal van de jongens en toen vonden ook zij dat Foekes moest blijven.

„We zullen een oogje in het zeil houden,” beloofde de brigadier. „Maar,” voegde hij er lachend aan toe, „op het eiland mogen wij niet komen, dat is het grondgebied van een andere mogendheid!”

Dokter Foekes trakteerde de jongens op limonade. Een laagje limonadesiroop in een glas en daarop het heldere water uit de pomp deed de jongens genieten van de heerlijkste frisdrank. Kees beweerde dat het nog lekkerder was dan priklimonade, waarop Sietse zich afvroeg of er misschien toch likeur in het grondwater zat.

Louw vroeg hoe de dokter zou handelen als hij in het holst van de nacht zou worden overvallen.

„Dan hoop ik dat het geblaf van mijn honden de aandacht zal trekken van welwillende helpers, jonge vriend.”

„Ik weet wat beters,” zei Sietse. „In de wagenloods van Gerben ligt een autohoorn. Die vragen wij te leen. Daarmee kunt u iedereen rond het meer te hulp roepen! Kom, jongens, we gaan het meteen aan Gerben vragen!”

De Kameleon voer naar de boerderij van Jellema waar de jongens op zoek gingen naar Gerben. Zij vonden hun grote vriend achter de wagenloods waar hij met een vinger omhoog

wees.

De vrienden keken allemaal in de aangewezen richting, waarop Gerben verwonderd vroeg: „Waar kijken jullie naar? Is er iets bijzonders?”

„Wel nee! Maar jij wees in de lucht!” merkte Kees op.

„Nee, Keesie, ik wees niet. Ik voelde met een natte vinger in de lucht om te peilen hoe hier de luchtstroom is. Want als wij de mast gaan plaatsen voor de windmolen, moet die wel op een plaats staan waar de sterkste luchtstroom is! En dat weet ik nu. Hier achter de wagenloods plaatsen wij de mast. Ik moet nog wel lachen, omdat jullie meteen naar de lucht keken toen ik mijn vinger omhoog stak. Dat herinnert mij aan Jan Triplex die gewoon uit nieuwsgierigheid stond te kijken bij de verkoop van huisraad bij een boerderij in de polder. Er werd veel aangeboden en Jan vond het allemaal machtig interessant. Hij wilde daar nog best een tijdje blijven, maar bedacht dat hij nog een flink stuk terug moest fietsen naar huis. Maar had hij voor- of tegenwind? Toen deed hij net als ik, hij stak een natte vinger omhoog. Op dat moment bood de notaris een grote kast te koop aan. Hij zag dat Jan een vinger opstak en riep: „Verkocht aan Jan Triplex!”

Jan schrok ervan. Hij wilde de windrichting peilen en werd daardoor de koper van een hele grote kast. „Drommels,” mopperde hij, „wat moet ik met dat ding? Ik kan hem onmogelijk meenemen op de fiets.” Maar het geluk is altijd met de onnozelen! Er kwam een man met een bestelauto, die vroeg: „Is de kast al verkocht?”

„Ja! Aan Jan Triplex! Daar staat Jan!"

De man bood Jan het driedubbele van de kostprijs. Jan reuzeblij! Met een natte vinger verdiende hij zomaar even vierhonderd gulden. Toen hij naar huis fietste, riep hij: „Ik heb tegenwind, maar het is mij nog nooit zo voor de wind gegaan!" En jongens, wat voor een orkaan komen jullie hier veroorzaken?"

„Meneer Triplex," zei Sietse lachend. „Mogen wij drie dagen lang de oude autohoorn lenen die in de loods ligt? Het is voor dokter Foekes. Als hij 's nachts overvallen wordt, kan hij signalen geven voor hulp."

„Dat is een prima idee, jongens. Kom maar mee."

Ze volgden Gerben naar de wagenloods waar hij aan de hoorn twee elektrische draden bevestigde, waarvan hij er één aansloot op een accu. De andere draad verbond hij aan een schakelaar en vandaar ook aan de accu. Hij drukte de schakelaar in en een oorverdovend lawaai klonk uit de sirene.

„Alstublieft! Daar toeter je de pannen mee van het dak!" beweerde Gerben. „Ik hoop dat het zo goed is?"

„Geweldig, Gerben! Reuze bedankt," riepen de vrienden en gingen dan de nieuwe aanwinst naar het eiland brengen.

De professor lachte toen de jongens de sirene met de accu en schakelaar in zijn wagen plaatsten. Maar hij schrok zichtbaar toen Sietse de schakelaar indrukte en de hoorn oorverdovend loeide.

De honden blaften luid en het was een moment een spektakel van belang.

„Als dat niet afdoende is," vond dokter Foekes, „helpt er niets."

Thuis vertelden Hielke en Sietse hoe zij dokter Foekes hadden geholpen met het plaatsen van borden en het installeren van een sirene.

„Jullie hebben wel je best gedaan," vond Klinkhamer.

„We zullen hopen dat dokter Foekes daar nog drie dagen kan blijven."

„De dokter verwacht geen overval," zei Hielke. „Hij vertrouwt op zijn honden."

„Tja," mompelde Klinkhamer. „Maar als het om geld gaat, weet je maar nooit welke middelen de heren gaan proberen om een weddenschap ongedaan te maken. En als zij daarvoor een advocaat sturen, schijnen ze wel iets van plan te 'zijn.'"

„Misschien komen ze met een helicopter," fantaseerde Sietse.

„Dan gaan wij een kanon maken," bedacht Klinkhamer. „Ik neem een dikke buis en las die aan één kant dicht. Wij stoppen er kruit en stukjes ijzer in. Door een klein gaatje steken wij het kruit aan en richten de pijp op de helicopter. Die krijgt dan de volle laag en slaat op de vlucht. Is dat geen mooie klucht?" rijmde Klinkhamer.

Als vader kon rijmen, konden zijn zoons het ook.

„Het kanon van Klinkhamer knalt in de kleinste kamer!" riep Sietse, waarop Hielke volgde met: „Een Klinkhamer-kanon schiet alles krom!"

„Jullie kunnen er wat van," vond moeder. „Maar ik hoop dat de dokter geen nare dingen gaat beleven. Hij heeft flink zijn

best gedaan door daar in zijn eentje op het eiland te bivakkeren, want dat lijkt mij toch geen pretje. Ik zou het niet durven, vooral niet 's nachts in het donker met al die ratten en andere griezels, brrr!" Moeder huiverde ervan, zij vond het een grote prestatie van de professor dat hij het er een maand lang had volgehouden.

„Ik zou het ook best durven," pochte Sietse.

„Jij zou raar gaan dromen, jochie, als jij daar helemaal alleen lag," dacht moeder.

„Ik droom nooit," beweerde Sietse.

Dus droomde hij die nacht wel! Hij droomde dat hij alleen op het eiland was. Er kwamen allerlei griezelige beesten op hem af. Ratten zo groot als honden, palingen van vijf meter lang die hem wilden omstrengelen, een hele grote visotter met slagstanden als van een olifant, die hem stoten tussen de ribben gaf en enorme vogels die in zijn nek pikten. Maar gelukkig kwam er een helicopter om hem te redden. Aan een haak werd hij omhooggehesen en spartelde in de lucht als een jojo aan een touwtje. Maar de draad brak en Sietse plofte op de grond. Dat maakte hem wakker. Hij lag op de vloer naast het bed en keek een beetje verdwaasd naar vader, moeder en Hielke.

„Hoe is het, Sietse?" vroeg moeder bezorgd. „Droomde jij?"

„Ja!" bromde Sietse. „Dat komt doordat u het had over griezels en ratten en zo! Daar heb ik van gedroomd!"

„Kruip maar weer in je bed en blijf kalm!" maande Klinkhamer. „De professor slaapt ook rustig."

Sietse verdween onder de dekens en moeder en vader gingen naar hun slaapkamer.

„Hé, Hielke?" vroeg Sietse. „Waarom heb jij mij niet wakker gemaakt?"

„Maar joh, jij was niet wakker te krijgen. Jij vocht als een razende! Ik heb je flink tussen je ribben gepord, maar dat gaf niets. Ik greep je in je nek en probeerde je tegen te houden toen je uit bed dreigde te vallen. Ik sloeg mijn armen om je heen, maar jij was niet meer te keren. En toen plofte je op de vloer. En weet je wat jij moet?"

„Nou?"

„Jij moet minder eten. Ik kon je niet vasthouden, omdat je zo zwaar wordt!"

„Ik eet zolang de lepel in de brijpot staat," bromde Sietse en viel opnieuw in slaap.

„Bedankt voor de herrie," mompelde Hielke en hij ging ook weer slapen.

HOOFDSTUK 7 Alles wordt goed geregeld.

Advocaat Romkema ontdekte in een gracht in de stad een motorschip met een mast en een hijsboom. Met die hijsboom zou de woonwagen van dokter Foekes best aan boord kunnen worden gehesen. En als de professor in de wagen werd opgesloten, konden ze hem prachtig ontvoeren. En als professor Foekes dan geen maand op het eiland verbleef, was de weddenschap ongeldig. Romkema ging zijn plannen met de schipper bespreken. De schipper wilde graag een paar centen verdienen, maar hij maakte bezwaar tegen het hijsen van een zware wagen. Hij vreesde dat het gewicht te groot zou zijn voor de hijsinstallatie en de mast zou doen breken. Ook wilde de schipper weten of hij op veel tegenstand moest rekenen en of de persoon op dat eiland ook bewapend was. Romkema verzekerde hem dat er slechts drie honden waren en het voor een paar sterke kerels een peuleschilletje zou zijn om die bewakers uit te schakelen. Daarbij verzekerde Romkema de schipper dat het om een grap ging en beloofde hem zo'n grote beloning dat de schipper besloot om het te proberen. Zo voer de volgende morgen de schipper van de „Paula” met drie potige helpers aan boord naar het meer. Zij koersten een paar maal rond het eiland en probeerden aan te leggen, maar de heren schrokken van de felheid, waarmee de honden hen

bedreigden. De „Paula" voer verder naar de polderdijk en legde aan. De Kameleon lag daar ook, want de jongens hadden gezwommen. Tijdens het aankleden, hoorden onze vrienden het volgende gesprek dat de mannen op het dek van de „Paula" voerden.

„Wij moeten die honden uitschakelen."

„Hoe?"

„Bedwelmen."

„Dat gaat niet. Die beesten vliegen als wilden heen en weer en in het open veld verwaait het gas."

„Dan vergiften."

„Hm, geen leuk idee. Dan moeten wij hen stiekem in het donker vergiftigd vlees toewerpen."

„En dan zijn wij strafbaar. Je kunt niet ongestraft andermans dieren vergiften. En wij hebben geen vergif. Als je dat gaat kopen, ben je al een verdacht persoon."

„We moeten de honden vangen."

„Hoe? Met een lasso? Ben jij een cowboy?"

„Eentje gaat met de hijsboom boven het eiland zweven. De honden springen naar hem omhoog en dat is dan een mooie gelegenheid een touw met een lus om hun nek te gooien."

„Jij fantaseert goed. Maar het lukt toch niet. Waarom moeten wij die meneer van het eiland halen? Goed beschouwd, is het vrijheidsberoving en daar kun je een flinke straf voor krijgen."

„Die advocaat Romkema heeft gezegd, dat wij hulp kunnen krijgen van een zekere Gerben Zonderland. Misschien weet hij een goed plan, zodat wij niet onze vingers branden?"

„En waar vinden wij die Gerben Zonderland?“

„Op een boerderij, maar dat vragen we even aan die jongens.“
Onze vrienden hadden alles gehoord en bespraken fluisterend wat ze konden doen.

„Wij sturen ze de verkeerde kant uit," stelde Kees voor.

Louw vond het beter om hen wijs te maken dat Gerben op vakantie was gegaan.

„Wij kunnen het beste gewoon doen," vond Sietse. „We wijzen hen waar Gerben woont en varen gauw naar hem toe om te vertellen wat we gehoord hebben. Gerben zal dan wel zorgen dat die mannen hun plan niet uitvoeren.“

„Ssst, daar komt er eentje," waarschuwde Hielke.

Een van de mannen kwam naar de Kameleon en vroeg: „Zeg, jongens, weten jullie waar Gerben Zonderland woont?“

„Jawel!" riep Sietse. „In die boerderij. Wij gaan erheen om karnemelk te halen, want die is reuze lekker!" Sietse startte de motor en de Kameleon voer snel naar Jellema's boerderij.

De man bleef hen nakijken, totdat de Kameleon aanlegde. Daarna wees hij zijn helpers waar Gerben woonde. Onze vrienden vertelden Gerben wat voor bezoek hij kon verwachten en welke plannen de heren hadden.

„Dat is goed nieuws, jongens," vond Gerben. „Nu kunnen wij een vinger aan de pols houden. Het zijn zeker schippers die graag iets willen verdienen? Gaan jullie nu naar de studenten en vertel hen ook alles en zeg dat ik die mannen naar hen toestuur voor een feestje. Zij weten wel hoe ze met hun gasten

moeten feestvieren."

„Tot uw dienst, kapitein," knikte Sietse en de Kameleon voer naar de Mariahoeve. De jongens zagen de „Paula" naar de boerderij van Jellema varen.

„Gerben zal hen wel van alles wijsmaken," dacht Hielke.

„Maar waarom wil hij die schippers naar de studenten sturen?" vroeg Kees. „En waarom voor een feestje?"

„Jij hebt gelijk, Kees!" viel Louw hem bij. „Als je bedenkt dat die mannen dokter Foekes willen ontvoeren, dan is er geen reden voor een feestje. Je zou eerder aan een knokpartij denken!"

„Misschien bedoelt Gerben dat wel met een feestje. Ik denk dat hij een afspraak met de studenten heeft gemaakt. Als Gerben zegt „feestje" bedoelt hij misschien „knokken". Maar dat zullen de studenten wel oplossen," meende Sietse.

De „Paula" legde bij Jellema aan en de vier mannen verdwenen op het erf. De Kameleon meerde bij de Mariahoeve en de jongens gingen naar de recreatiezaal waar de studenten bijeen waren.

„Heren!" riep Sietse. „De groeten van Gerben. Hij stuurt hier vier mannen naar toe, die door advocaat Romkema zijn gehuurd om professor Foekes te kidnappen. Gerben vraagt of jullie hen bezig willen houden met een feestje."

„Goed zo. Wij zullen de heren met open armen ontvangen," werd er geroepen. „Zet de champagne maar klaar. We vieren feest zoals er in jaren niet is geweest!"

Gerben vertelde de schippers dat hij een afspraak had gemaakt met de studenten om de professor te ontvoeren. Maar de heren schippers mochten daar wel bij helpen.

„Maar hoe zit het dan met onze beloning?" vroeg de stuurman. „Als wij met de studenten moeten delen, is het aandeel voor ons niet meer de moeite waard!"

„De studenten doen het voor niets. Zij vinden het een leuk avontuurtje. Alles wordt prettig geregeld," beloofde Gerben.

„Gaan jullie maar naar de studenten in de Mariahoeve. We moeten toch wachten tot vanavond. Ik bel de heren even dat jullie komen."

De schippers vonden het wel een goed voorstel en besloten naar de Mariahoeve te gaan. Terwijl de schippers naar de studenten gingen, bracht de Kameleon Kees naar de Woudaap. Het was al bijna twaalf uur.

„Gaan wij vannmiddag weer bij de studenten kijken?" vroeg Kees toen hij aan wal ging.

„Natuurlijk!" riepen zijn vrienden, want daar kon best wel iets te beleven zijn.

En dat bleek waar te zijn, want toen die middag de Kameleon bij de Mariahoeve aanlegde, hoorden zij luid gezang uit de recreatiezaal komen. Het was dus toch feest?

Kees was de eerste die naar de hoeve holde. Als er feest gevierd werd, was er vast wel iets te snoepen en daar was Kees dol op. Bij de tafels zagen de jongens de schippers broederlijk tussen de studenten zitten. Zij zongen uitbundig met de heren mee.

„Ze zijn dronken," fluisterde Sietse. „Is dat de bedoeling van het feest?"

Een van de studenten klom op een stoel en riep om stilte. Het gezang verstomde en allen keken naar de student die het woord nam: „Vrienden, wij zijn hier vandaag eensgezind aan het feestvieren ter ere van de verjaardag van onze voorzitter. Maar er is ook nog de actie die wij willen ondernemen tegen de kluizenaar op het eiland. Als jurist heb ik alles nog eens van alle kanten bekeken. Ten eerste moeten wij terdege rekening houden met de openbare opinie. Professor Foekes is een zeer achtenswaardig man die veel heeft gepresteerd en dat nog doet voor de invaliden. Vele gebrekkigen zijn door hem geholpen aan kunstledematen, zodat zij weer kunnen functioneren in de maatschappij. Daarvoor zijn velen hem dankbaar en zal vooral bij hen de verontwaardiging groot zijn als er bekend wordt wat wij de professor hebben aangedaan."

„Hé, meester. Wacht eens even!" riep een van de schippers. „De man die wij van het eiland zullen halen, is dat de bekende professor, die ook mijn dochtertje heeft geholpen? Hoe was de naam ook weer? Ik heb het niet goed verstaan."

„Professor dokter Foekes!"

„Welverdraaid!" De schipper gaf een ferme klap met zijn vuist op de tafel. „Moet ik nu uitgerekend die man van zijn vrijheid beroven? Maar dat gaat mooi niet door. Integendeel! Als de professor moeilijkheden krijgt, ga ik hem verdedigen!"

Eén moment was het stil. Dan riep iemand: „Bravo," en dat riep toen iedereen.

De student op de stoel knikte tevreden en vervolgde: „Dit geeft natuurlijk een heel andere wending aan de plannen. Het was voorts mijn bedoeling op de jurische aspecten van de zaak te wijzen. Nooit ofte nimmer mag men iemand tegen zin wil van zijn vrijheid beroven! Dat wordt zwaar bestraft. Wanneer wij de professor ergens zouden opsluiten, kan hij een aanklacht tegen ons indienen en staan wij binnen de kortst mogelijke tijd voor de rechter."

„Dat zal de professor niet doen," werd er geroepen.

„Wees daar maar niet zo zeker van," waarschuwde de student.

„Als wij de professor beletten de weddenschap te winnen, loopt hij een aanzienlijk bedrag mis, hetgeen hij voor de invaliden bestemd heeft. En dat kan hem best zó kwaad maken dat hij naar de rechter stapt!"

„Wij wisten niet wat die weddenschap betekende," riep een van de schippers. „Dus doen wij niet mee!" Hij kreeg een luid applaus.

„Maar er is nog een andere kant aan de zaak," vervolgde de student. „Wanneer men iemand tracht aan te zetten tot een misdaad, zoals in dit geval, ontvoering, dan is men ook strafbaar. De heren schippers kunnen dus een aanklacht tegen de heer Romkema indienen wegens het aanzetten tot een misdaad!"

„Ik weet iets beters," riep een schipper. „Wij grijpen Romkema en eisen geld van hem. Dan zijn we hier niet voor niets gekomen."

„Een goed idee," vond de student. „De heer Romkema wil

deze zaak niet in de openbaarheid hebben, dus zal hij tegen jullie geen aanklacht durven indienen."

„In plaats van de professor gaan we de advocaat grijpen?" vroeg eentje.

„Dat doen we," riep de hele vergadering en dan werd het feest luid zingend voortgezet.

Sietse stelde zijn vrienden voor om aan Gerben te gaan vertellen hoe er feest gevierd werd. Dus voer de Kameleon naar Jellema's boerderij waar Gerben goedkeurend knikte toen hij hoorde hoe de schippers de professor wilden beschermen in plaats van te ontvoeren.

„Tja, jongens, dat is niet zo leuk voor de heer Romkema, maar wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in. Wij hebben het eens beleefd met een man die ook een kuil ging graven. Hij was boer en heette Tinus Boersma. Het was bekend dat hij thuis niets te vertellen had. Zijn vrouw deelde de lakens uit. Als Tinus een pakje tabak wilde kopen, moest hij aan zijn vrouw het benodigde geld vragen. Als hij zijn haar wilde laten knippen, beoordeelde zijn vrouw of dat wel nodig was. Vond zij dat het haar nog best wat langer kon, dan moest Tinus soms nog een halfjaar met zijn steeds groter wordende pruik blijven lopen. Het geld dat voor de melk werd ontvangen, moest Tinus tot de laatste cent aan zijn vrouw afdragen. Zo had Tinus nooit een cent voor zichzelf. Dat werkte wel op zijn humeur, maar hij durfde het niet te laten blijken, omdat zijn vrouw hem nu eenmaal de baas was. Op een dag ging Tinus achter in het weiland een kuil graven. Hij

wilde kijken of er ook helder, wit zand aanwezig was. Want dat zand is geld waard. Omdat Tinus vlijtig was en hij niet graag bij zijn vrouw zat, bleef hij graven en graven en spitte de kuil zo diep tot er van hem niets meer te zien was. Zijn vrouw stond achter op het erf te kijken, maar Tinus viel nergens te ontdekken. Wel zag zij scheppen zand uit de kuil omhoogvliegen en dat bewees dat haar man nog steeds aan het graven was. Maar toen Tinus tegen de avond niet thuis kwam, werd zij ongerust en ging naar de kuil. Daar was niemand. Wel lag in het midden van de kuil een hoop zand. Drommels, zou Tinus daaronder liggen? Maar de schop stond tegen de zijwand van de kuil en iemand die onder een berg zand ligt, zet toch niet eerst de schop netjes aan de kant? Maar wat zat er dan onder die zandhoop? De vrouw kon haar nieuwsgierigheid niet langer bedwingen en liet zich in de kuil zakken. Zij begon in het zand te graven, maar vond niets. Wel ontdekte zij dat ze niet uit de kuil kon klimmen. De wanden waren steil en te hoog en zij hoefde niet om hulp te roepen, want niemand zou haar daar horen. Dus moest zij op eigen kracht uit de kuil komen. Zij nam de schop en begon de zandhoop uit het midden tegen een van de wanden te scheppen. Het duurde geruime tijd, voordat er genoeg zand lag om erover naar boven te klimmen en de kuil te verlaten. Het was al donker toen vrouw Boersma weer thuiskwam. Haar man Tinus was evenwel verdwenen. Hij was weg en bleef weg! Een week later dook hij weer op. Zingend en met een bloem op de borst en een nieuwe hoed op, stapte hij op

het Raadhuisplein uit de bus. Daar vroeg hij aan Zwart om politiebescherming. Dat vond Zwart belachelijk. Zo'n stevige boer hoefde toch niet bang te zijn voor zijn vrouw. Dat vond Tinus toen ook en dapper ging hij op weg naar huis. Daarbij liep hij luid te zingen:

„Kijk, hier heb je Tinus!

Wat een leuke vent.

Bij alle mensen die plezier hebben is hij overal goed bekend.

Zit je onder zorgen?

Huil je van verdriet?

't Gaat allemaal verdwijnen wanneer je Tinus ziet!"

Dat liedje werd een hit. Heel het dorp zong het. Maar hoe kwam Tinus aan dat lied? Een pianist van een café in de stad had het liedje gemaakt toen Tinus daar iedereen trakteerde.

„Stop!" riep Sietse. „Het verhaal klopt niet. Tinus kreeg nooit een cent. Zijn vrouw hield alles en gaf hem niets. Hoe kon hij dan in de stad feestvieren en iedereen trakteren?"

„Wel, jongetje, de veehandelaren hadden er steeds voor gezorgd dat Tinus bij de verkoop van vee, stiekem een bedrag ontving, waarvan zijn vrouw niets wist. Zo kreeg Tinus een flinke spaarpot!"

„En, Gerben, hoe liep het af toen Tinus thuiskwam?" vroeg Louw.

„Zijn vrouw was reuze blij. Het was voor haar een grote verrassing toen haar man weer kwam opdagen. Hij had haar dus niet verlaten en dat gaf haar een mild gevoel voor de zondaar."

„En zij leefden lang en gelukkig?“ vroeg Kees lachend.

„Nou ja, er waren weieens strubbelingen, maar als Tinus zei: „Kom ik ga een kuil spitten, was de ruzie meteen over! En nu moeten we afwachten of meneer Romkema ook in de kuil zal vallen, maar dat weten we misschien morgen. Tot ziens, jongens!“

De volgende middag kwam Romkema kijken hoever zijn opdracht was uitgevoerd. De jongens zagen vanuit de Kameleon de auto bij de „Paula“ stoppen. Romkema liep naar de boot en klopte tegen de wand.

„Is er iemand aan boord?“ riep hij.

De Kameleon legde bij de „Paula“ aan en Hielke vertelde de advocaat dat de schippers bij de studenten waren.

„Juist! Wil een van jullie vragen of de stuurman bij mij wil komen?“

„Dat doe ik wel even,“ riep Kees en hij holde naar de hoeve. Spoedig kwam hij terug met de boodschap of meneer even binnen wilde komen.

Daar had Romkema geen zin in. Hij gaf Kees de opdracht om tegen de stuurman te zeggen, dat hij hem onder vier ogen wilde spreken.

Kees bracht de boodschap over. Het duurde even totdat de deur openging en de stuurman naar Romkema kwam. Op een afstandje volgden de drie helpers.

„U wilt mij spreken?“ vroeg de stuurman.

„Jawel! Komt u maar even mee!“

De beide mannen wandelden een eindje langs de dijk. Ze

voerden een heftig gesprek en het speet Sietse dat hij hen niet met de Kameleon kon volgen om het gesprek af te luisteren. Maar er was daar geen riet om je achter te verschuilen.

De drie andere schippers stonden bij de auto te wachten. En dan kwam Romkema driftig stappend terug. Het was duidelijk te zien hoe kwaad hij was. Zijn hoofd was rood en hij keek dreigend naar de mannen bij zijn auto. Hij wilde een portier openen, maar een schipper duwde hem terug en riep: „U vergeet de vergoeding te betalen.”

„Vergoeding?” riep Romkema schamper. „Jullie hebben je niet aan de afspraak gehouden.”

„U heeft ons misleid. Onze onkosten moeten vergoed worden!”

„Onkosten? Het fuiven bij de studenten, noem je dat onkosten?”

„Aanzetten tot een misdrijf is strafbaar!”

Van die opmerking schrok Romkema, maar hij had niets te duchten, want er was geen misdaad gepleegd en spottend riep hij: „Iemand ergens van beschuldigen zonder bewijzen is ook strafbaar!”

„Moeten wij U ontvoeren in plaats van de professor?” vroegen de schippers en zij vormden een kring rond de advocaat.

„Weet wel wat je doet!” riep Romkema. „De heren studenten kunnen het getuigen als jullie geweld tegen mij gebruiken!”

„Wij getuigen graag, meneer,” riepen de studenten. „Wij zullen zorgen dat alles in de krant komt. De redactie kan het prachtig in de openbaarheid brengen!”

Die laatste opmerking deed Romkema twijfelen. Maar dan zag hij veldwachter Zwart naderen en bleef hij zwijgend wachten.

Zwart stapte van zijn fiets en vroeg bars: „Wat heeft deze oploop te betekenen?”

„Deze mannen beletten mij in mijn auto te stappen.”

„En wat voor reden hebben zij daarvoor?”

„Deze meneer,” begon de stuurman, „liet ons hierheen varen om...”

Dit ging Romkema te ver. Als de veldwachter een proces-verbaal ging opmaken, kwam alles ook in de openbaarheid en dat moest hij voorkomen. Hij nam zijn portefeuille en gaf geld aan de stuurman.

Deze telde het na en riep: „Laat hem maar gaan!”

Vlug stapte Romkema in en reed snel weg.

„Zijn jullie tevreden?” vroeg Zwart aan de schippers.

Op het bevestigend antwoord dat hij kreeg, bromde Zwart:

„Goed. Dan ben ik het ook!” en hij fietste verder.

Voor professor Foekes verliep het weekend zonder moeilijkheden.

Die maandag kwamen de jongens bij hem met een grote vlag en hesen die in de mast op het eiland. Zij feliciteerden de professor met het winnen van de weddenschap en vroegen hoe lang hij daar nog dacht te blijven.

„Hoogstens een paar dagen,” was het antwoord. „Ik heb nog vele zaken te regelen.”

Een van die zaken was een bezoek aan het bedrijf van Jaap

Koelman. Daar was een invalidenwagentje gebouwd volgens de tekening van de professor en tot zijn genoegen ontdekte de professor dat Jaap er zelf enige verbeteringen in had aangebracht.

„Meneer Koelman, zodra de financiën geregeld zijn, kom ik u een contract aanbieden voor het maken van honderd wagens," beloofde dokter Foekes.

Jaap vond het geweldig, want hij wist dat er later nog meer modellen besteld zouden worden.

De volgende dag legde de professor met zijn bootje achter de smederij aan. De drie honden waren bij hem. Hij hield ze aan de lijn, hoewel de dieren er niet aan dachten om van hun baas weg te lopen.

„Mijn bewakers gaan mee naar mijn huis," vertelde de professor aan de familie Klinkhamer. „Ik hoop hen zolang zij leven bij mij te houden."

Moeder Klinkhamer gaf de honden ieder een stuk koek, een lekkernij die de dieren dankbaar aannamen.

Aan de jongens vroeg de professor of zij de woonwagen weer samen met de knechten van timmerman Schaafsma van het eiland wilden halen. Schaafsma had de wagen teruggekocht voor dezelfde prijs die de professor had betaald, maar de dynamo moest aan de wagen blijven zitten.

De pomp bleef op het eiland en daar werd door de kampeerders een dankbaar gebruik van gemaakt. Het bootje van de professor werd gekocht door een van de schippers. Het werd op het dek van de „Paula" gehesen en

meegenomen naar de stad. Zo deed de hijsinstallatie, waar meneer Romkema zulke boze plannen mee had, dienst voor iets nuttigs.

Een grote auto, een stationcar, kwam bij de smederij de professor en zijn viervoeters halen. De jongens knuffelden en streelden de honden zolang het nog kon en hoewel de dieren toch een verre van aangename herinnering aan autovervoer hadden, volgden zij de professor zonder aarzeling in de wagen.

„Hartelijk bedankt voor alles en jullie horen nog van mij!" riep de professor en dan vertrok de auto.

De jongens voeren naar Gerben om de praam te lenen. Toen Gerben hoorde dat de professor de wagen en de boot verkocht had, riep hij: „Heel goed. Hij is een geleerd man en heel wat snuggerder dan zijn broer, de orgeldraaier."

„Jij bent zelf een orgeldraaier," riep Sietse en dan holde hij naar de Kameleon, want de lange armen van Gerben deden grijppogingen in Sietses richting.

De Kameleon duwde de praam naar timmerman Schaafsma. De knechten droegen weer een partij stevige planken in de praam en dan voeren ze naar het eiland. Daar werd de wagen weer precies zo op de praam geladen als toen hij gebracht werd. De terugtocht verliep zonder enige stagnatie en de wagen werd vlot gelost. De Kameleon bracht de praam terug naar de boerderij, waarna onze schippers naar het eiland voeren om de vlag te strijken en de borden weg te nemen waarop de leuzen: Foekes moet blijven! en Handen af van

Foekes! nu geen zin meer hadden. Alles werd netjes opgeruimd en bij het naar huis gaan, merkte Kees op dat zij nog iets vergeten hadden. De accu en de autohoorn van Gerben lagen nog in de wagen.

„Die brengen wij vanavond wel terug," vond Sietse, want het was alweer tijd voor een boterham.

Na het eten haalden Hielke en Sietse de accu en de hoorn uit de wagen en brachten die naar Gerben.

Hun grote vriend nodigde de tweeling in de bungalow uit, waar Chantel trakteerde op thee met koek.

„En dat was dan de episode met de professor," merkte Gerben op. „Jaap Koelman houdt er een extra boterham aan over en de gehandicapten worden extra geholpen."

„Maar eerst moet de professor het geld ontvangen," riep Sietse.

„Dat jij daar aan twijfelt, kan ik begrijpen. Er werd genoeg moeite gedaan om de weddenschap te torpederen," meende Gerben. „Maar er is een contract opgemaakt door de notaris en dus moet er betaald worden. Veel mensen proberen vaak aan hun verplichtingen te ontkomen, daar kan ik genoeg voorbeelden van vertellen."

„Vertel ze maar niet," verzocht Chantel. „Die verhalen van jou zijn toch altijd te gek!"

„Zo, zo, vrouwtje Zonderland? Dacht je dat ik geen mooi verhaal kan vertellen? Zal ik dat eens bewijzen met een kerstverhaal?"

„Ha! Een kerstverhaal in augustus?" riep Hielke.

„Hij kan het toch niet," beweerde Sietse.

„Luister dan maar eens goed naar de volgende geschiedenis," pochte Gerben. „Jullie weten dat er in meel veel voedingsstoffen zitten. Dat er ook geld in zit, zullen jullie wel willen geloven, maar Elardus Kwartel wist het heel zeker! Hij handelde er in! Op school was hij de domste jongen van de klas, dus ging hij later in de handel. Want daarbij tellen een ruim geweten en blind geluk meer dan wijsheid. Omdat de wijsheid Elardus nooit dwars zat, had hij in de handel ongestoord zijn winsten opgestreken. Dus kocht hij een auto en heette hij voortaan meneer Kwartel. Die auto was zijn trots. Hij kon zowel voor vracht- als voor personenvervoer dienen. „Het is een stationcar," vertelde hij aan boer Schaap. Wat die benaming precies betekende, wist meneer Kwartel niet, maar het interesseerde de boer nog minder. Hij had meer belangstelling voor de grote zak voer die achterin de auto stond. „Wat moet dat kosten?" vroeg hij. Elardus kneep een oog dicht en zei langzaam, ieder woordje zorgvuldig afwegend: „Omdat het gauw Kerstmis is, mag u die hele zak vol hebben voor een tientje!" Vele handelaren hebben de gewoonte om te doen alsof zij voor sinterklaas of kerstman willen spelen, maar dat is natuurlijk maar schijn, het gaat de heren om de centen die vooral tijdens de feestdagen worden uitgegeven. Dat ondervond boer Schaap ook toen hij blij verrast riep: „Wat? Die hele zak voor een tientje?" Waarop Kwartel antwoordde: „Plus een gans!" „Een watte?" vroeg de boer teleurgesteld, hoewel hij het woord gans duidelijk had

verstaan. Elardus herhaalde dat die hele grote zak met het allerbeste voer, te koop was voor een tientje plus een gans! De boer kon deze aanbieding niet meteen accepteren en dus begon het gebruikelijke loven en bieden. Het resultaat was dat op de terugweg achter de rug van meneer Kwartel een dikke, vette gans troonde. Het was een sierlijk dier met smetteloze, witte veren. Een echte rijkeluis kerstgans, vond Kwartel. Vergenoegd en trots stuurde hij de auto op topsnelheid naar huis. Dat de onschuldige vogel daarbij hevig heen en weer werd geschud, vond Elardus geen bezwaar. Dat hij met dat waanzinnig gejakker zijn eigen leven op het spel zette, drong niet tot hem door. Met meer geluk dan wijsheid kwam hij heelhuids thuis. Zijn zoon, een stevige jongen van veertien, wachtte hem op en riep: „Heeft u een gans?“ „Ja, ja, zoon,“ zei Elardus gewichtig. „Dit is een verrassing voor de kerst. Pas op, laat het portier dicht. Ze is nogal kwaad!“ Door het raampje begluurde de jongen het heftig gakkende dier. Zijn vader opende de deur van het meelpak-huis en reed vervolgens de auto er vlak voor. Het achterportier werd geopend en juffrouw Gans kon uitstappen. Maar zij had geen zin, zij zat liever in de glazen kast op wielen dan in dat donkere pakhuis. „Verdraaid beest. Schiet een beetje op!“ riep meneer Kwartel kwaad en hij porde met een stok tussen de veren van juffrouw Gans. Daar kon het arme dier niet tegen en hoewel zij met krachtige snavelhouden en fladderende vleugels tegenstand bood, moest zij ten slotte de auto verlaten. Schijnbaar berustend in haar lot, stond zij als een sierlijk wit

beeld in de opening van de schuurdeur. „Doe de deur dicht, Anton," riep meneer Elardus. „Dat kan niet, vader! De auto staat ervoor!" Meneer Kwartel reed de auto een stukje vooruit. Nauwelijks was de wagen een halve meter van de schuur verwijderd of juffrouw Gans profiteerde van die opening en glipte naar buiten, de vrijheid tegemoet. Anton holde haar achterna, maar kwam nog vlugger terug, omdat de gans een woedende aanval op hem deed. „Stommerd," schold zijn vader, terwijl hij uit de auto stapte. „Waarom deed jij de deur niet vlugger dicht?" Dit was een zotte vraag, want juist op dat moment trok zijn zoon de pakhuisdeur razendsnel achter zich dicht om aan de woedende gans te ontkomen. Verontwaardigd over zoveel lafheid stond het nerveuze dier voor het gesloten pakhuis. En dan ontdekte zij meneer Elardus naast de auto en ogenblikkelijk stoof zij met uitgespreide vleugels op hem af. „Welverdraaid," riep Elardus, nou ja, hij zei een heel ander woord, maar dat past allerminst in een kerstverhaal. Maar laat ik er meteen aan toevoegen dat het bij dat ene woord bleef. Elardus zei niets meer. Hij kon het gewoonweg niet daar hij weldra adem te kort kwam, zo hard moest hij hollen om de wraakzuchtige gans voor te blijven. Hoeveel inspanning hem dit kostte, was te zien aan zijn hoofd dat bij de eerste ronde rond de stationcar blauwrood werd. Bij de tweede ronde liep het zweet met straaltjes over zijn bol gezicht, totdat hij bij de derde ronde de deur van de schuur wist open te rukken en zich bij Kwartel junior voegde. Vader en zoon zaten nu gevangen

door de gans die als een echte cipier voor de deur heen en weer liep. Tja, en om een lang verhaal kort te maken. Uiteindelijk waarschuwde zijn vrouw boer Schaap, de vorige eigenaar van juffrouw Gans, die zo haar mannetje stond. Hij kwam om de boer en zijn zoon te bevrijden, waarna hij samen met juffrouw Gans weer vertrok. En zo kwam het dat Elardus Kwartel die kerst geen gans at."

„Hoe kom je aan dit verhaal?" vroeg Chantel. „Heb je het ergens gelezen?"

„Gelezen?" riep Gerben verontwaardigd. „Wat denk je wel? Ik heb het helemaal zelf bedacht. Vanmorgen kwam een poelier vragen of wij hem ganzen konden leveren voor de kerstdagen. Hij wilde alvast een afspraak maken en toen heb ik hem gezegd dat het vermoorden van ganzen niet bij onze opvatting over Kerstmis past! Zo kwam ik op het idee een kerstverhaal te fantaseren!"

„Die Gerben toch," lachte Sietse. „Hij maakt van alles een verhaal. Maar wij moeten naar huis. Bedankt voor de thee, Chantel. Tot ziens!"

De volgende dag kwam Jaap Koelman aan Klinkhamer vertellen dat professor Foekes zaterdag het contract voor de invalidenwagens zou komen brengen.

„Gefeliciteerd, Jaap!" zei Klinkhamer. Dat hoorde Gerben die juist binnenkwam en hij gaf Jaap ook een hand. „Van mij ook gefeliciteerd, Jaap, maar ik weet niet waarvoor!"

„Voor dit," zei Jaap lachend en hij toonde de brief van de professor.

„Jij wordt een grote fabrikant," voorspelde Gerben.
Dat klonk Jaap als muziek in de oren en glunderend ging hij terug naar zijn „Kovo"fabriek.

Gerben schreef een nummer in zijn notitieboekje en vroeg aan Klinkhamer: „Wat doet de vereniging van Plaatselijk Belang voor dokter Foekes en de invaliden?"

„We kunnen een inzameling houden," dacht Klinkhamer.

„Juist! We moeten er iets feestelijks van maken en de professor met muziek binnenhalen. Hij heeft een niet geringe prestatie geleverd door alleen op het eiland te kamperen en er de baas te blijven. Ik vind het een reuze sympathieke man en dat mag weieens goed in de publiciteit worden gebracht!"

„Dat vinden wij ook, Gerben," knikten Hielke en Sietse.

„Het is de vraag of de professor eraan mee wil werken," merkte Klinkhamer op.

„Dat gaan we hem meten vragen," vond Gerben. „Ik heb zijn telefoonnummer op de brief van Jaap gelezen." Gerben nam de telefoon die boven de werkbank hing en draaide het nummer. Gelukkig kreeg hij de professor aan de lijn en het gesprek dat toen volgde, had tot resultaat dat dokter Foekes op zaterdagmiddag in Lenten zou komen.

„Zo," zei Gerben voldaan. „Eerst wilde de professor geen vlagvertoon, maar toen ik hem wees op de reclame die er gemaakt kon worden voor de hulp aan gehandicapten, stemde hij toe! Dus, Klinkhamer, we zullen het een en ander moeten organiseren."

De volgende dag werd in Lenten een huis aan huis collecte gehouden. De opbrengst was bestemd voor de invaliden. Ook kwam er een verhaal in de krant over professor dokter Foekes waarin verteld werd hoe hij een weddenschap won door een maand lang alleen op een eiland te kamperen. En dat alles ten bate van de vereniging van gehandicapten. Tevens werd vermeld dat de professor op zaterdagmiddag in Lenten zou worden gehuldigd.

Dat werd een drukke middag. Overal waren de vlaggen uitgestoken en het publiek kwam van heinde en verre. Er waren invaliden in wagentjes die het hardst de professor toejuichten toen hij op het Raadhuisplein uit de auto stapte. De fanfare speelde: „Lang zal hij leven,” en dat werd spontaan door iedereen meegezongen.

De burgemeester nodigde de professor op het bordes voor het gemeentehuis.

„Dames en heren,” begon de burgemeester: „Deze meneer, professor Foekes, heeft het gepresteerd in onze gemeente een weddenschap te winnen door te verblijven op een stuk grondgebied waarover geen enkele instantie zeggenschap bleek te hebben. Hoe de professor die nalatigheid in het kadaster ontdekt heeft, is voor ons een raadsel.”

„Pardon, burgemeester,” onderbrak de professor hem. „Dat raadsel heeft een heel eenvoudige oplossing. Mijn neef Karei heeft enige maanden als volontair gewerkt op uw secretarie. Tijdens de lunchpauzes ontdekte hij in het kadaster de onvolledige grensafbakening bij het eiland. Het is maar een

klein foutje, maar voor mij had het grote gevolgen. Ten eerste kon ik er een mooi bedrag mee winnen en ten tweede kwam ik in contact met de fabrikant Koelman die voor een billijke prijs hele goede wagens gaat maken. Kijk, daar is het prototype!"

Jaap kwam met zijn gefabriceerde „Kovowagen" bij het bordes en een invalide mocht zijn eigen wagen even verruilen voor die van de Kovofabriek. Hij was een man van veertig jaar, die door een auto-ongeluk geen kracht meer in zijn benen had. Hij reed een rondje in de nieuwe wagen over het plein en riep enthousiast: „Mag ik hem houden?"

Een beter oordeel kon Jaap niet over zijn werk verlangen. „U krijgt hem cadeau, zodra ik hem kan missen, want dit is het voorbeeld voor de nog te maken wagens," beloofde Jaap.

„Hoera voor Jaap!" riep Sietse en dat riep iedereen met hem mee. Ten aanschouwe van het publiek ontving Jaap van de professor het contract voor de bouw van honderd wagens. Daarvoor werd luid geapplaudisseerd. Gerben kwam met een leeg houten vaatje. Daarop stond met grote letters: Help uw medemens.

„Hier, jongens! Ga ermee rond," verzocht Gerben. „De mensen zijn in de juiste stemming ervoor!"

Hielke, Sietse, Kees en Louw gingen langs de rijen toeschouwers en riepen luid: „Help de professor helpen!"

Die leuze stond 's avonds boven het verslag in de krant over de ontvangst van de professor Foekes in Lenten. Ook waren er foto's van de invalide man in de „Kovowa-gen" en van de

professor bij het overhandigen van het contract. Een betere reclame kon de bond van invaliden zich niet wensen en dat hebben ze gemerkt ook! Van alle kanten stroomden de giften binnen. Hielke en Sietse kregen een brief van de professor waarin hij hen en hun vrienden bedankte voor de goede hulp die de jongens hem hadden geboden. Er was een foto bij van de drie honden. Ze zaten netjes naast elkaar, de Stabij tussen de beide herders. Die foto kwam in een lijstje en kreeg een plaats in de kamer. Sietse en Hielke lieten de brief ook aan Louw en Kees lezen. Dijkstra kwam de brief en de foto ook bekijken.

„Tja, die professor is een leuke man," was zijn commentaar. „Zo geleerd en toch zo eenvoudig!"

„Kees beweerde eerst dat hij een landloper was," herinnerde Sietse zich.

„Je moest je schamen, Kees Dijkstra," riep de driftige molenaar. „Hoe kon je zoiets denken?"

„Nou ja," zei Kees.

„Nou ja? Nou ja? Jij bent een dwaas!" Het leek er even op dat er weer een ren rond de molen zou worden gehouden, maar Dijkstra beheerste zich en dus ging die voorstelling niet door.

„Jammer," zei Sietse. „Maar daarvoor is de molen tenslotte ook niet gebouwd." En dat bracht Louw weer aan het lachen.

Gerben naderde op zijn fiets en vanaf het dorp kwam Sjoerd Bonnema, de postbode. Hij had een brief voor Dijkstra en stapte bij de Woudaap af. Gerben stopte ook.

„Heeft meneer Bonnema ook post voor mij?" vroeg Gerben.

„Nee! Jij mag dan wel een rijkaard zijn, maar daarom krijg jij nog niet alle dagen post."

„Wie zegt dat ik een rijkaard ben?" vroeg Gerben.

„Bij jou is alles van goud!" riep Sjoerd.

„Dat is waar," stemde Gerben mee in. „Zelfs onze koperen potten en pannen zijn van goud!" En dan fietste hij lachend verder.

„Hij is dit!" verklaarde Sjoerd aan Dijkstra, terwijl hij op zijn voorhoofd wees.

„Ik wilde dat ik het ook was," bekende Dijkstra lachend. „Dan was ik misschien ook een rijkaard."

„U bent al net zo knetter," riep Sjoerd verontwaardigd en driftig fietste hij naar de polder.

„Zo gaat dat bij ons in Lenten!" lachte Sietse.

Wie is het daar niet mee eens?